

Bernard
MINIER

Zasněžené hory.
Tiché městečko.
Ústav plný vrahů.

Mráz

xyz

Mráz

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.xyz.cz
www.albatrosmedia.cz

xyz

Bernard Minier
Mráz – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2024

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

Bernard

MINIER

Zasněžené hory.
Tiché městečko.
Ústav plný vrahů.

xyz

Mráz

BERNARD MINIER

Mráz

PŘEKLAD JIŘÍ ŽÁK

xyz

Chcete, aby příběh této skvělé knihy pokračoval i potom, co ji dočtete? Tak ji pusťte dál do světa! Vše potřebné se dozvíte na **www.restorio.cz**.

Albatros Media podporuje udržitelný rozvoj, který vrací použitým věcem smysl. On-line antikvariát Restorio vaše knihy odkoupí a zaplatí vám ihned – nečekáte, až se prodají. Získané peníze si můžete nechat, nebo si vyberete charitu, kterou jimi podpoříte. V tom případě navýší Restorio částku o 20 %.

Copyright © XO Éditions 2011. All rights reserved
Translation © Jiří Žák, 2015
© NAKLADATELSTVÍ XYZ, 2024

ISBN tištěné verze 978-80-7683-668-6
ISBN e-knihy 978-80-7683-705-8 (1. zveřejnění, 2024) (ePDF)
ISBN e-knihy 978-80-7683-706-5 (1. zveřejnění, 2024) (epub)
ISBN e-knihy 978-80-7683-707-2 (1. zveřejnění, 2024) (mobi)

Památce mého otce.
Mé ženě, dceři a synovi.

Jeanu-Pierrovi Schamberovi
a Dominique Matos Venturové,
kteří změnili všechno.

Od:

DIANA BERGOVÁ
ŽENEVA

Komu:

Dr. WAGNIER
WAGNIERŮV PSYCHIATRICKÝ ÚSTAV
SAINT-MARTIN-DE-COMMINGES

Životopis Diany Bergové

Psycholožka
Specialistka na právní psychologii

Datum narození: 16. července 1976

Státní příslušnost: švýcarská

VZDĚLÁNÍ:

- 2002: Promoce na Fakultě klinické psychologie Ženevské univerzity. Téma diplomové práce: Úspornost pudového, nekrofilního a sadistického chování u sériových vrahů.
- 1999: Doktorát z psychologie na Ženevské univerzitě. Téma diplomové práce: Některé aspekty úzkostných stavů u dětí ve věku 8–12 let.
- 1995: Maturitní zkouška z klasických předmětů a latiny
- 1994: First Certificate of English

PRACOVNÍ ZKUŠENOSTI:

2003: Soukromá ordinace psychoterapie a právní psychologie,
Ženeva

2001: Asistentka P. Spitznera na Fakultě psychologie a vědeckého
vzdělávání, Ženevská univerzita

1999–2001: Psycholog-stážista na Univerzitním institutu soudního
lékařství, Ženeva
Psycholog stážista ve věznici Champ-Dollon

ČLENSTVÍ V ODBORNÝCH SPOLEČNOSTECH:

Mezinárodní akademie práva a duševního zdraví (IALMH)

Ženevská asociace psychologů a psychoterapeutů (AGPP)

Federace švýcarských psychologů (FSP)

Švýcarská společnost právní psychologie (SSPL)

ZÁJMY:

Klasická hudba (deset let studia houslí), jazz, četba

Sporty: plavání, pěší turistika, potápění, speleologie, seskoky
padákem

PROLOG

Dgdgdgdgdgd – taktaktak – ddgdgdgdgdgd – taktaktak.

Pokaždé když lanovka přejela přes stožár, ozval se příšerný hluk a drkotání koleček rozhoupalo kabinu. Zvuky lanové konstrukce umocňovalo vytí všudypřítomného větru, připomínající zoufalý dětský nářek, a hlasitý hovor cestujících v lanovce, kteří na sebe křičeli, aby přehlušili všechen ten rachot. Bylo jich pět, včetně Huysmanse.

Dgdgdgdgdgd – taktaktak – ddgdgdgdgdgd – taktaktak.

„Kurva! V tomhle počasí tam nahoru jezdím fakt nerad,“ řekl jeden z nich.

Huysmans mlčky čekal na chvíli, až se jim otevře pohled na jezero ležící tisíc metrů pod nimi. Poryvy větru hnaly sníh a cloumaly kabinou. Lana byla divně prověšená a opisovala dvojitou křivku, líně se propadající do okolní šedi.

Najednou se mraky rozhrnuly a objevilo se jezero. Na okamžik vypadalo jako obyčejná kaluž vody vklíněná mezi skalnaté vrcholky a cáry mraků, které se nahoře na hřebenech trhají.

„Co je tohle za příšerný počasí?“ zeptal se druhý. „Celý týden strávíme zablokovaní v těch zkurvených horách.“

Hydroelektrárna Arruns: změť sálů a chodeb vyhloubených sedmdesát metrů pod zemí ve výšce dva tisíce metrů nad mořem.

Nejdelší chodba měří jedenáct kilometrů. Svádí vodu z horního jezera do potrubí o průměru metr a půl, které spadá strmě dolů a přivádí vodu k žíznivým turbínám agregátů vyrábějících elektřinu v údolí. K podzemní strojovně se lze dostat jen šachtou, jejíž vchod se nachází skoro na vrcholu hory. Nákladním výtahem obsluha sjezdě do hlavní chodby, odkud ji na určená místa rozvezou dvousedačkové traktůrky. Cesta trvá hodinu a vede osm kilometrů dlouhou temnou chodbou.

Nahoru se člověk může dostat ještě helikoptérou, ale ta se používá jen v naléhavých případech. Přistávací plocha se nachází vedle horního jezera a je přístupná pouze za dobrého počasí.

„Joachim má pravdu,“ potvrdí najednou nejstarší z nich. „V takovém počasí helikoptéra nepřistane.“

Všichni vědí, co tím chce říct. V případě otevření stavidel zaplaví tisíce kubických metrů vody z horního jezera chodby, do nichž se za několik minut chystají vstoupit. Kdyby došlo k neštěstí, trvalo by jim dvě hodiny, než by chodby znovu vyprázdnili, další hodinu, než by se dostali k přístupové šachtě, patnáct minut, než by je výtah vyvezl ven, deset minut by jim trval sestup lanovkou do centrální části hydroelektrárny a dalších třicet minut, než by se dostali do Saint-Martin-de-Comminges – ovšem za předpokladu, že by cesta nebyla uzavřená.

Kdyby někdo nehodu přežil, nedostal by se do nemocnice dříve než za čtyři hodiny. A hydroelektrárna stárла... Do provozu byla uvedena už v roce 1929. Každou zimu, než roztál sníh, trávili nahore čtyři týdny úplně izolovaní od světa. Prováděli zde běžný servis a udržovali v chodu staré stroje. Šlo o obtížnou a nebezpečnou práci.

Mráz

Huysmans sledoval pohledem orla, který se sto metrů nad kabinou lanovky nechal nadnášet větrem.

„Mlčky.“

Pak stočil pohled k závratné ledové hlubině ležící pod nimi.

Tři obrovské roury se nořily do propasti a ztrácely se v reliéfu hor. Údolí už dávno nebylo vidět. Poslední sloup stál o tři sta metrů níž, v místě, kde hora tvořila jakousi opěrnou zeď. Jeho obrysy se osaměle rýsovaly v mlze. Kabina teď stoupala vzhůru, přímo k přístupové šachtě. Kdyby se lano přetrhlo, následoval by desítky metrů dlouhý pád, než by se kabina na skalnaté stěně roztříštila jako ořech. Teď se houpala ve větru jako košík v rukou obra.

„Mimochodem, co proviant? Co nám připravili tentokrát?“

„Každopádně žádnou biostravu!“

Huysmans se jako jediný nesmál. Očíma sledoval žlutý minibus, jedoucí po silnici směrem k centrále. Takovým jezdil ředitel. Pak se mu minibus vytratil ze zorného pole. Pohltily ho mraky, jako dostavník přepadený indiány.

Pokaždé když stoupali nahoru, měl pocit, že nachází smysl života. Ale nedokázal by říct, o jaký smysl se jedná.

Obrátil pohled k vrcholu.

Konečná stanice lanovky, kterou tvořila kovová konstrukce zasazená do betonového vstupu do šachty, se blížila. Jakmile se kabina zastaví, muži se po můstcích a schodištích vydají k betonovému vchodu.

Vítr divoce skučel. Venku muselo být určitě méně než deset stupňů.

Huysmans přimhouřil oči.

Ve tvaru kovové konstrukce bylo něco neobvyklého.

Něco jakoby *navíc*...

Něco jako stín mezi příčnými nosníky a trámy zametanými vichřicí.

Orel, pomyslel si. *Mezi kabely a kladkami se zachytil orel.*

Ne, to je absurdní. Ale přesto to tak bylo: Vypadalo to jako obrovský pták se složenými křídly. Možná sup uvězněný v konstrukci mezi mřížemi a příčkami.

„Podívejte se támhle!“

Joachimův hlas. I on už si všimnul něčeho neobvyklého. Všichni se otočili ke konstrukci.

„Panebože, co to je?“

Každopádně to není pták, pomyslel si Huysmans. Cítil, jak v něm začínají narůstat obavy. Ve vzduchu nad konstrukcí, kabely a kladkami něco viselo. Podobalo se to obrovitému motýlu, tmavému a hrozivému, jenž se odrážel od bílého pozadí sněhu a nebe.

„Do prdele! Co to je?“

Kabina zpomalila. Přijížděli nahoru. *Ta věc rostla.*

„Panebože!“

Nebyl to motýl ani pták.

Kabina se zastavila a dveře se automaticky otevřely.

Do tváří mužů udeřil ledový vítr a sněhové vločky, ale nikdo nevystoupil. Všichni zůstali v kabině a hleděli na to dílo šílenství a smrti. Věděli, že na ten pohled nikdy nezapomenou.

Kolem konstrukce vyl vítr. Huysmans už neslyšel dětský nářek, ale příšerný bolestný řev mísící se se skučením větru. Všichni ustoupili o krok dozadu.

Jako řítící se vlak jimi projela vlna strachu. Huysmans se vrhl po sluchátkách vysílačky a nasadil si je na hlavu.

Mráz

„CENTRÁLO? TADY HUYSMANS! ZAVOLEJTE POLICIÍ!
RYCHLE! AŽ SEBOU HODÍ! JE TADY MRTVOLA! DÍLO NĚJA-
KÉHO ŠÍLENCE!“

I.

MUŽ, KTERÝ MILOVAL KONĚ

1.

PYRENEJE. DIANA BERGOVÁ JE SPATŘILA HNED, jakmile přejela kopec.

Bílá bariéra se táhla po celém obzoru. Vlny kopců se o ni rozbíjely. Dravci opisovali na nebi kruhy.

Devět hodin ráno, 10. prosince.

Pokud má věřit automapě, musí sjet na příštím výjezdu a zamířit na jih, směrem ke Španělsku. Ve staré Lancii neměla ani GPS navigaci, ani palubní počítač. Nad dálnicí spatřila ukazatel: VÝJEZD ČÍSLO 17, MONTRÉJEAU/ŠPANĚLSKO, 1000 M.

Noc strávila v Toulouse v miniaturním pokoji laciného hotelu s umakartovou koupelnou a wi-fi. V noci ji probudil nějaký jekot. S bušícím srdcem se posadila na posteli a poslouchala. Ale v hotelu vládlo naprosté ticho, a tak si zpočátku myslela, že se jí to jen zdálo. Vzápětí se však jekot ozval znovu. Sevřel se jí žaludek, než pochopila, že se pod oknem mrouskají kočky. Těžko se jí potom usínalo. Předešlý večer ještě trávila v Ženevě a zapíjela odjezd s kolegy a přáteli. Pak nemohla dlouho usnout, prohlížela si zařízení pokoje na fakultě a přemýšlela o tom, kde asi bude spát příště.

Když na hotelovém parkovišti odemykala auto, pozorovala, jak na karoserii taje sníh, a náhle si uvědomila, že za sebou zanechala své mládí. Věděla, že za týden nebo za dva na svůj předchozí život

zapomene. A že se za pár měsíců úplně změní. Tam, kde se chystala strávit následujících dvanáct měsíců, to ani jinak být nemohlo. „Zůstaň sama sebou,“ radil jí otec. Když vyjela z parkoviště a zamířila na ucpanou dálnici, přemýšlela, jestli ty změny budou pozitivní. Kdosi řekl, že některé změny připomínají amputaci. Doufala, že to v jejím případě platit nebude.

Nepřestávala však myslet na ústav.

A na jeho pacienty.

Celý předešlý den ji pronásledovala jedna myšlenka: *Neměla bych tam jezdit. Ještě na to nejsem připravená. Ačkoliv mám vzdělání a kvalifikaci, vůbec nevím, co mě tam čeká. Ti lidé ve mně budou číst jako v otevřené knize.*

Myslela na ně jako na lidi, na muže, a ne jako... na zrůdy.

A přesto to byly zrůdy. Opravdová monstra. Bytosti naprosto se lišící od ní, od jejích rodičů, od všech, které znala, i od prostředí, v němž je největší šelmou kočka.

Tygři...

Přesně tak si je představovala: nepředvídatelné, nebezpečné a schopné spáchat jakoukoliv krutost. *Tygři zavření v horách...*

U mýtného stanoviště si uvědomila, že se zamyslela natolik, že úplně zapomněla, kam založila lístek. Muž v pokladně na ni přísně hleděl, zatímco horečně prohledávala přihrádku u spolujezdce a kabelku. Přitom to nijak nespěchalo. Na dohled nebylo žádné další auto.

Na kruhovém objezdu zamířila směrem ke Španělsku a do hor. Krajina se po několika kilometrech náhle proměnila. Vynořilo se před ní podhůří Pyrenejí a silnici rámoval hustý les, za nímž Diana tušila blízkost hor. Změnilo se i počasí. Začalo hustěji sněžit.

Mráz

Za zatačkou se vynořila bílá pláň lemovaná řekou a lesem. Na vrcholu jednoho z kopců spatřila gotickou katedrálu, dominantu městečka. Stěrače hbitě kmitaly po předním skle a krajina se za nimi začínala podobat starému leptu.

„Pyreneje nejsou Švýcarsko,“ varoval ji Spitzner.

Na krajnici vyrostly sněhové bariéry.

SKRZ PADAJÍCÍ VLOČKY Diana rozeznama záblesky majáčků ještě dřív, než spatřila na silnici zátarasy. Sněžilo čím dál hustěji. Policisté se brodili sněhem a mávali červenými světly. Diana si všimla, že jsou ozbrojeni. Ve špinavém sněhu pod vysokými smrky stála četnická dodávka a dva motocykly. Stáhla okénko a vločky prachového sněhu jí okamžitě umáčely sedadlo.

„Prosím doklady, slečno.“

Naklonila se pro ně do přihrádky. Vnímala zvuky vysílaček, do nichž se mísil rytmus pohybujících se stěračů a bafání výfuku jejího auta. Na obličejích se jí usadila ledová vlhkost.

„Jste novinářka?“

„Psycholožka. Jedu do Wagnierova ústavu.“

Policista se otevřeným okénkem naklonil dovnitř a zblízka si ji prohlížel. Byl to vysoký blondák, měřící odhadem tak sto devadesát centimetrů. Mezi praskáním vysílaček zaslechla Diana z lesa hučet řeku.

„Co pohledáváte tady? Švýcarsko je dost daleko.“

„Ústav je psychiatrická léčebna a já jsem psycholožka, uvědomujete si tu souvislost?“

Vrátil jí doklady.

„Dobře. Pokračujte.“

Rozjela se a přitom přemýšlela, jestli francouzská policie kontroluje řidiče vždycky tímto způsobem, nebo jestli se něco stalo. Silnice se stáčela do zatáček a kopírovala meandry řeky tekoucí mezi stromy. Potom les zmizel a objevila se planina široká nejmíň pět kilometrů. Dlouhou rovnou silnici lemovaly opuštěné kempy, jejichž vlajky smutně pleskaly ve větru, benzinové pumpy, krásné domy podobající se alpským chatám a reklamní panely vychvalující blízka lyžařská střediska.

V SAINT-MARTIN-DE-COMMINGES ŽIJE 20 863 STÁLÝCH OBYVATEL, pokud se ovšem dá spolehnout na barevný billboard u cesty. Vrcholky hor nad městem se halily do šedivých mračen. V záblescích reflektorů se mezi cáry mraků objevil občas horský hřeben nebo sedlo, jakoby namalované štětcem. Na prvním kruhovém objezdu zabočila Diana do centra města a pokračovala úzkou uličkou doprava za vysoký dům, na němž svítila neonová reklama *Sport & příroda*. Po ulicích se pohybovalo jen málo lidí, zato tam parkovala spousta aut. „Pro mladou ženu to moc veselé místo není,“ vzpomněla si na Spitznerova slova, když projížděla opuštěnými ulicemi. Rytmický pohyb stěračů ji uklidňoval. Ulice začínala stoupat. Na okamžik zahlédla dole pod svahem střechy nahuštěné jednu na druhou. Na ulici se sníh proměnil v černou břechku pleskající o spodek auta. „Jsi si jistá, že tam chceš jet, Diano? Vůbec se to nepodobá Champ-Dollon.“ Champ-Dollon, tak se jmenovalo švýcarské vězení, v němž měla po ukončení studia na psychologické fakultě na starosti sexuální delikventy. Potkala tam sériové násilníky a pedofily a seznámila se s případy sexuálního násilí v rodině, což bylo jen eufemistické a administrativní označení pro incest. Jako asistentka

se rovněž podílela na expertizách ověřujících věrohodnost nezletilých osob, které tvrdily, že se staly oběťmi sexuálního násilí. S hrůzou zjistila, kolik takových případů závisí na ideologickém a morálním přesvědčení odborníků, jimž často chybí objektivita.

„O Wargnierově ústavu se povídá spousta podivných věcí,“ varoval ji Spitzner.

„Mluvila jsem s doktorem Wargnierem telefonicky. Udělal na mě dobrý dojem.“

„Wargnier je velmi dobrý,“ připustil Spitzner.

Diana však věděla, že na ni nečeká Wargnier, ale doktor Xavier, jenž ho ve vedení ústavu mezitím vystřídal. Ten pocházel z Québecu a předtím pracoval v Pinelově ústavu v Montrealu. Wargnier odešel o půl roku dřív do důchodu. Byl to on, kdo posuzoval její kandidaturu a kdo ji přijal ještě předtím, než ve funkci ředitele skončil. Během mnoha telefonických rozhovorů ji také varoval před obtížemi, které ji tady čekají.

„Není to pro mladou ženu snadná práce, doktorko Bergová. Nemluvím jen o ústavu, mluvím i o okolí. O údolí... Saint-Martin... Tady jsme v Pyrenejích, v Comminges. Zimy tu jsou dlouhé a rozptýlení malé. Pokud ovšem nemilujete zimní sporty.“

„Nezapomeňte, že jsem Švýcarka,“ odpověděla mu s úsměvem.

„V tom případě vám dám jednu radu. Nenechte se příliš pohltnout prací. Snažte se využívat volný čas a trávit ho co nejvíce mimo ústav. Je to místo, které vás může velmi... rozrušit, pokud v něm setrváte delší čas.“

„Budu na to myslet.“

„A ještě jedna věc. Nebudu mít to potěšení vás přivítat osobně. Postará se o to můj nástupce, doktor Xavier z Montrealu. Je to prak-

tický psycholog s velmi dobrou pověstí. Má nastoupit příští týden. Je velmi nadšený. Jak jistě víte, v Kanadě před námi mají v léčbě agresivních pacientů jistý náskok. Myslím, že bude velmi zajímavé porovnat s ním vaše zkušenosti a názory.“

„Já si to myslím taky.“

„Každopádně tenhle ústav už dávno potřebuje zástupce ředitele. Sám už na to nestačím.“

Diana znovu projížděla mezi stromy. Silnice dál stoupala a nakonec vjela do úzkého zalesněného údolí, které jako by se uzavíralo do jakési zhoubné intimity. Diana pootevřela okénko a v nose ji polechtala vůně listí, mechu, jehličí a sněhu. Hučení blízkého potoka málem přehlušovalo zvuk motoru.

„Osamělé místo,“ řekla nahlas, aby si dodala odvahy.

V tomto šedivém zimním dopoledni řídila opatrně. Ve světle reflektorů se míhaly kmeny jedlí a buků. Podél cesty vedlo elektrické vedení. Dráty byly prověšené, jako kdyby už nemohly dál unést svou vlastní tíhu. Sem tam se v lese objevily stodoly s břidlicovitými střechami pokrytými mechem – zavřené a opuštěné.

O kus dál za zatáčkou spatřila budovy postavené z betonu a ze dřeva, s velkými okny v přízemí. Vedla k nim cesta odbočující z hlavní silnice, která mířila dál po kovovém mostě přes potok a pokračovala zasněženou loukou. Budovy byly očividně opuštěné a chátrající. Diana nevěděla proč, ale při pohledu na prázdné domy ztracené uprostřed údolí se zachvěla.

PRÁZDNINOVÝ TÁBOR KAMZÍKŮ

U odbočky na vedlejší cestu se tyčila rezavá tabule. Po ústavu zatím žádná stopa, ani směrovka. Wagnierův ústav rozhodně nestál

o reklamu. Dianu napadlo, jestli se náhodou nespletla. Na vedlejším sedadle měla rozloženou mapu v měřítku 1 : 25 000. Po dalším kilometru a asi deseti zatáčkách spatřila parkovací plochu ohraničenou kamennou zídou. Zpomalila a zabočila na ni. Lancia drncala v dírách plných vody a zvedala gejzíry bláta. Diana vzala mapu a vystoupila. Vlhkost na ni okamžitě padla jako ledové promáčené prostěradlo.

Nedbala na sněhové vločky a rozložila mapu. Prázdninový tábor, který právě minula, byl označený třemi malými obdélníky. Pohledem odhadla přibližnou vzdálenost, kterou ujela. Pak prstem na mapě sledovala serpentiny okresní silnice. Dva další obdélníky se nacházely o kus dál. Spojovaly se do velkého T, a ačkoliv u nich nebyl žádný nápis, nebylo pochyb, že se nemůže jednat o nic jiného, protože silnice v tom místě končila a na mapě žádný jiný symbol nebyl.

Byla někde blízko.

Otočila se, došla až k zídce a... *spatřila ho.*

Na protějším břehu, proti proudu řeky a o kus výš ve svahu, stály dvě zděné budovy. I přes velkou vzdálenost si Diana uvědomila, jak jsou obrovské. Architektura obrů. Stejnou kyklopskou architekturu člověk najde skoro všude v horách, ať už se jedná o elektrárny, přehrady či hotely z minulého století. Bylo to přesně tak: kyklopův brloh. *Jenomže v této jeskyni na ni nečekal jeden Polyfémos, ale hned několik.*

Dianu hned tak něco nevylekalo. Cestovala do míst, kam se normální turisté neodvážili, a od mládí pěstovala sporty, v nichž byla i jistá dávka rizika. Ani jako dítěti, ani jako dospělá se jí nikdy nestalo, aby ji z pouhého pohledu tak zamrazilo. Něco způsobilo, že se

jí sevřel žaludek. Nebyla to otázka fyzického rizika, ne. Bylo to něco jiného... *Skok do neznáma...*

Vyndala mobil a vytukala číslo. Nevěděla, jestli tady má signál, ale po třech zazvoněních se ozval důvěrně známý hlas.

„Spitzner.“

Okamžitě pocítila úlevu. Jeho vřelý, sebejistý tón ji vždycky dokázal uklidnit a zahnat všechny pochybnosti. Byl to právě Pierre Spitzner, její mentor na fakultě, který ji přivedl k zájmu o právní psychologii. Seznámila se s ním na jeho přednáškách SOCRATES o právech dítěte na konferenci Children's Rights, kterou uspořádal pod záštitou evropských univerzit. Okamžitě se s tímto jemným a okouzlejícím mužem, dobrým manželem a otcem sedmi dětí, sblížila. Slavný psycholog ji na fakultě vzal pod svá ochranná křídla, aby se z kukly mohl vylíhnout motýl. Toto přirovnání by však Spitznerově náročné mysli určitě připadalo příliš konvenční.

„Tady Diana. Neruším?“

„Samozřejmě že ne. Jak to proběhlo?“

„Ještě jsem nedorazila... Jsem na cestě... Z místa, kde stojím, ústav vidím.“

„Něco není v pořádku?“

Zatracený Pierre. Dokonce i v telefonu dokázal rozeznat sebe-menší odstíny jejího hlasu.

„Ne, všechno je v pořádku. Já jen, že... ti lidé jsou úplně izolovaní od vnějšího světa. Je to to nejpříšernější a nejodlehlejší místo na světě, jaké jsem kdy viděla. Z toho údolí mi naskakuje husí kůže.“

Okamžitě litovala, že něco takového vůbec vyslovila. Chová se jako malá holka, která se poprvé ocitne sama se sebou, nebo jako frustrovaná studentka, platonicky zamilovaná do svého profesora,

která udělá všechno, aby získala jeho pozornost. On teď určitě přemýšlí, co způsobilo, že ji vyděsil pouhý pohled na budovy ústavu.

„No tak,“ řekl. „Se sexuálními devianty, paranoiky a schizofreniky ses už potkala, ne? Tak si řekni, že to bude to samé.“

Jenomže to nebyli vrazi. Ve skutečnosti se potkala jen s jediným vrahem.

Nemohla se ubránit myšlence na něj. Hubený obličej a oči barvy medu, které na ni hleděly s chtivostí predátora. Chladný, manipulativní a labilní. Bez nejmenších výčitek svědomí. Zavraždil tři ženy, z nichž nejmladší bylo šestačtyřicet a nejstarší sedmdesát pět. Byl posedlý zralými ženami a také provazy, pouty, roubíky, pohyblivými uzly... Pokaždé když se na něj snažila nemyslet, okamžitě se jí s tím svým dvojsmyslným úsměvem a dravým pohledem usídlil v hlavě. Připomnělo jí to nápis, který si Spitzner pověsil na dveře kanceláře v prvním patře budovy Fakulty psychologie: NEMYSLETE NA RŮŽOVÉHO SLONA.

„Je trochu pozdě na to, aby ses zabývala takovými myšlenkami, co, Diano?“

Po téhle poznámce celá zrudla.

„Jsem si jistý, že ti to půjde. Pro takovou práci jsi přímo stvořená. Neříkám, že to bude snadné, ale ty si s tím poradíš. To ti můžu zaručit.“

„Máš pravdu,“ vzdychla. „Jsem směšná.“

„Ale ne. Všichni by na tvém místě reagovali stejně. Vím, jakou má to místo pověst. Ale tím se nezaobírej. Soustřeď se na práci. A až se vrátíš, budeš ve všech švýcarských kantonech tou největší odbornicí na psychickou labilitu psychopatů. Musím jít, čeká na mě rektor, chce si se mnou promluvit o penězích. Víš, jak to je, na to

BERNARD MINIER

budu potřebovat veškerý svůj um. Hodně štěstí, Diano. A dej mi vědět, co a jak.“

Obsazovací tón. Zavěsil.

Ticho, rušené pouze hučením potoka. Dopadlo na ni jako mokrá deka. Při plesknutí sněhové návěje padající z větve sebou trhla. Strčila mobil do kapsy u bundy, složila mapu a nasedla do auta.

Pak otočila volantem a vyjela z parkoviště.

Vlevo vedl přes potok malý můstek. A konečně první tabule upevněná na bílé závoře: VĚZEŇSKÝ PSYCHIATRICKÝ ÚSTAV CHARLESE WARGNIERA.

Odbočila a pomaličku můstek přejela. Cesta se náhle strmě zvedala a pokračovala zatáčkami mezi jedlemi a závějemi. Diana dostala strach, aby její staříčké auto vůbec dokázalo zledovatělý svah vyjet. Neměla ani řetězy, ani zimní pneumatiky. Ale silnice brzy přestala být tak strmá.

Poslední zatáčka a byla tam. Opřela se o sedadlo a skrz sníh, mlhu a stromy spatřila budovy ústavu zblízka.

11 hodin 15 minut dopoledne, středa 10. prosince.

2.

ZASNĚŽENÉ KORUNY JEDLÍ. Viděno shora, podle vertikály a ze závratné perspektivy. Stučka rovné silnice zařezávající se mezi stromy s kmeny utopenými v mlze. Rychlé defilé vysokých horských vrcholů. Vzadu mezi stromy se u úpatí jehličnanů jako skarabeus šplhá velký džíp Cherokee. Světlo reflektorů proniká vlnící se mlhou. Stěrače zanechávají po stranách předního okna sněhové návěje.

Celý horizont blokují bílé vrcholky hor. Les náhle končí. Silnice objíždí skalnatý sráz a pokračuje podél rychle proudící řeky. Pod malou přehradou se valí voda. Na opačném břehu zeje černá díra hydroelektrárny vyhloubená v hoře. U krajnice stojí ukazatel: SAINT-MARTIN-DE-COMMINGES: KRAJINA MEDVĚDŮ – 7 KM.

Servaz si ukazatel zkoumavě prohlédl.

Pyrenejský medvěd namalovaný na pozadí hor a jedlí.

Pyrenejsští medvědi, to určitě! Slovinští medvědi, o kterých pastýři sní, že je dostanou do hledáčku pušky.

Podle nich se medvědi příliš přiblížili k obydleným oblastem. Útočí na stáda. Začínají být nebezpeční i pro člověka. *Jenomže jediný nebezpečný druh pro člověka je člověk sám*, pomyslel si Servaz. Každý rok vidí v márnici v Toulouse nové mrtvolky. A nezabili je medvědi.

Sapiens nihil affirmat quod non probet. Rozum neznamená nic, pomyslel si. Když auto vjelo do zatáčky a znovu zamířilo do lesa, zpomalil. Jenomže tentokrát to nebyly vysoké jehličnany, ale spíš neurčitý porost. Blízko hučela řeka. Servaz ji slyšel okénkem, které navzdory zimě pootevřel. V jejím křišťálovém zpěvu se skoro ztrácela hudba znějící z cédéčka: Gustav Mahler, 5. *symfonie, Allegro*. Hudba plná strachu a horečky. Přesně odpovídala tomu, co ho tady čeká.

Náhle před ním zablikaly majáčky a uprostřed silnice se objevily postavy mávající světly.

Četníci...

Když si četníci neví rady s vyšetřováním, postaví na silnicích zátarasy. Vzpomněl si na slova, která mu dnes ráno na policejním ředitelství v Toulouse řekl Antoine Canter:

„Stalo se to dnes v noci v Pyrenejích. Pár kilometrů od Saint-Martin-de-Comminges. Volala Cathy d’Humièresová. Myslím, že jsi s ní už pracoval.“

Canter byl obr s drsným jihozápadním akcentem, bývalý hráč ragby, nepříjemný chlap, který rád mlátil protivníky. Polda, který z obyčejného pochůzkáře povýšil na zástupce velitele okresní policie. Kůži na tvářích měl zjizvenou malými krátery, takže se podobala písku po dešti. Ještěřčíma očima si prohlížel Servaze. „Co se stalo?“ zeptal se Servaz. Úzké Canterovy rty, obvykle pevně sevřené na bělostných zubech, se pootevřely: „Nemám ponětí.“ Servaz na něj zmateně hleděl. „Jak to?“ „Nechtěla mi nic vykládat po telefonu. Říkala jen, že čeká a že vyžaduje co největší diskrétnost.“ „To je všechno?“ „Ano.“ Servaz na svého šéfa zmateně hleděl. „Saint-Martin, není tam ten ústav?“ „Wagnierův ústav,“ potvrdil Canter,

„psychiatrická léčebna, jedinečná v celé Francii a dokonce v Evropě. Zavírají tam vrahy, které soud uzná za nepřičetné.“

Zločin spáchaný během útěku? To by vysvětlovalo ty zátarasy. Servaz zpomalil. Mezi zbraněmi přítomných četníků poznal samopaly MAT-49 a pušky Browning BPS–SP. Stáhl okénko. V chladném vzduchu se vznášelo tisíce sněhových vloček. Servaz strčil četníkovi před oči služební průkaz.

„Kudy se tam dostanu?“

„Musíte jet až do elektrárny,“ řekl muž a snažil se přitom překřičet praskání vysílaček. Dech se mu u úst srážel v bílou páru. „Na začátku Saint-Martin se na prvním kruhovém objezdu dáte doprava a na následujícím objezdu zase zatočíte doprava, směrem na jezero Astau. Pak pojedete pořád rovně.“

„Koho napadly ty zátarasy?“

„Paní prokurátorku. Je to jen rutina. Otevíráme kufry a kontrolujeme doklady. Člověk nikdy neví.“

„Hm,“ řekl Servaz zamýšleně.

Rozjel se a přidal na hlasitosti přehrávače. Autem se rozezněly lesní rohy Scherza. Servaz na okamžik přestal sledovat silnici a natáhl se pro papírový kelímek se studenou kávou. Pokaždé stejný rituál. Vždycky stejná příprava. Ze zkušenosti věděl, že při vyšetřování rozhoduje první den a první hodina. V takových chvílích musel být probuzený, soustředěný a vnímavý. Káva na probuzení. Hudba na soustředění... a aby si vyprázdnil mozek. *Kofein a hudba... A dnes taky jedle a sníh*, řekl si a hleděl na cestu. V žaludku ucítil první křeče. Byl duší i tělem městský člověk. Hory na něj působily jako nepřátelské teritorium. Přesto si vzpomněl, že ne vždycky to bylo takhle. Když byl dítě, otec ho brával každý

rok na výlety do horských údolí. Byl skvělý profesor, popisoval mu stromy, skály a mraky a malý Martin Servaz ho nábožně poslouchal, zatímco matka seděla na dece na louce, otevírala piknikový koš a manželovi říkala „pedant“ a „otrava“. V těch vzdálených dobách vládla světu nevinnost. Servaz hleděl upřeně na cestu a přitom ho napadlo, jestli skutečný důvod, proč se sem nikdy nevrátil, není ten, že tato údolí jsou v jeho vzpomínkách neodmyslitelně spjata s jeho rodiči.

„*Panebože, kdy konečně vystěhuješ tu půdu?*“ Měl by navštívit psychiatra. Před třemi roky mu jeden doktor řekl: „Je mi líto, chtěl bych vám pomoci, ale nemůžu. Nikdy jsem se s takovou rezistencí nesetkal.“ Servaz se na něj usmál a odpovéděl, že to nevadí. V tu chvíli myslel jen na psychiatrovu pozitivní zprávu, která udělá konec všem rozborům a ovlivní Servazův plat.

Znovu se rozhlédl kolem. Tohle je tedy rám. Obraz zatím chybí. Canter prohlásil, že nic neví, a prokurátorka Cathy d'Humièresová, která stála v čele státního zastupitelství v Saint-Martin, trvala na tom, aby Servaz přijel sám. *Z jakého důvodu?* Ve skutečnosti se na to ale nezeptal a svým způsobem byl rád, že to tak je. Stál v čele vyšetřovací skupiny, kterou tvořilo sedm lidí, a jeho muži (ve skutečnosti šest mužů a jedna žena) měli práce nad hlavu. Včera uzavřeli vyšetřování vraždy jednoho bezdomovce. Jeho probodané tělo našli napůl utopené v rybníku u města Noe, kolem kterého před chvílí projížděl po dálnici. Trvalo jim necelých osmačtyřicet hodin, než našli vrahy. Šedesátiletého tuláka několik hodin před vraždou spatřili v doprovodu tří místních pubertáků. Nejstaršímu bylo sedmnáct, nejmladšímu dvanáct. Nejdrív zapírali, ale velmi brzy se přiznali. Žádný motiv. A žádné výčitky svědomí. Nejstarší

jen řekl: „Byl to odpad společnosti. Póvl...“ Žádný z nich neměl záznam v trestním rejstříku ani nebyl v seznamu sociálního úřadu. Mladí lidé z dobrých rodin. Ve škole normální známky, žádní asociálové. Jejich lhostejnost zmrazila krev v těle všem, kteří se podíleli na vyšetřování. Servaz ještě teď v duchu viděl jejich naivní tváře a velké, světlé, vnímavé oči, které na něj hleděly bez obav, a dokonce vyzývavě. Snažil se zjistit, kdo z nich strhnul ostatní. V podobných případech existuje vždycky někdo, kdo převezme roli vůdce. Servaz byl přesvědčený, že ví, kdo to je. Nebyl to ten nejstarší, ale ten prostřední. *Chlapec, který se paradoxně jmenoval Clément.*

„Kdo nás udal?“ zeptal se v přítomnosti svého ohromeného advokáta. Odmítl s ním spolupracovat pod záminkou, že je „nácek“.

„Tady kladu otázky já,“ odpověděl policista.

„Vsadím se, že to byla ta kráva, Schmitzova máma.“

„Klid. Dej si pozor na jazyk,“ řekl mu advokát, kterého najal jeho otec.

„Tady nejsi na školním dvoře,“ připojil se Servaz. „Víš, co ty a tví kamarádi riskujete?“

„To je předčasné,“ slabě protestoval advokát.

„Ať se ta blbka nechá vopíchat. Ať chcípne. Mám vztek!“

„Přestaň mluvit sprostě,“ řekl rozčileně advokát.

„Posloucháš, co ti říkám?“ vykřikl Servaz. „Riskujete dvacet let vězení. Jen si to spočítej. Až vyjdeš ven, budeš starej.“

„Prosím vás,“ řekl advokát, „žádné...“

„Starej jako ty, jo? Kolik ti je? Třicet? Čtyřicet? Tvý aksamitový sako ti docela sekne! Muselo stát majlant. Co mi to tady chcete namluvit? To jsme nebyli my. Nic jsme neudělali, kurva! Fakt jsme nic neudělali! Jste idioti nebo co?“

Puberták bez předchozích problémů, říkal si v duchu Servaz, aby zahnal rostoucí hněv. Nikdy neměl problémy s policií. Ani ve škole. Advokát byl celý bledý a potil se. Na čele se mu objevily velké kapky potu.

„Tady nejsi v televizním seriálu,“ řekl klidně Servaz. „Z toho se nevyvlíkneš. Vyšetřování skončilo. Jediný idiot jsi tady ty.“

Všechno svědčilo proti chlapci, a tak ho okamžitě obvinili. Ale on si to nebral osobně. Chlapec jménem Clément vůbec nevěděl, co mu vyčítají. Servaz četl články na toto téma, o mladistvých, kteří znásilňovali, vraždili a mučili a kteří si vůbec neuvědomovali hrůzu svých činů. Jako by se dívali na nějakou videohru, nebo jako by to byl špatně natočený film. Nevěřil těm článkům. Byly to novinářské žvásty. Jenomže teď se s tím fenoménem setkal osobně. Víc než apatie těch tří mladých vrahů ho děsil fakt, že na jejich případu není nic výjimečného. Svět se proměnil v obrovské a čím dál šílenější zkušební pole, na němž Bůh, Dábel nebo náhoda zatápějí pod kotlem.

KDYŽ SE SERVAZ VRÁTIL DOMŮ, dlouho si myl ruce. Pak se svlékl a zůstal dvacet minut pod sprchou, až do chvíle, než začala téct vlažná voda. Chtěl se dekontaminovat. Pak si z knihovny vytáhl Iuvenaliovu knihu a otevřel ji na stránce 13. *Satiry o zločinnosti a mukách špatného svědomí*: „Existuje hlava jediná a posvěcená, která by udělala konec s podvodníky, zloději, šejdíři, která by ukončila strašlivé zločiny spáchané hrdlořezy, traviči a penězokazi? Čestní lidé jsou vzácní a je jich sotva tolik jako thébských bran.“

Ti kluci jsou přesně takoví, jaké jsme si je stvořili, pomyslel si a zavřel knihu. Jakou mají před sebou budoucnost? Žádnou. Všechno

no přijde nazmar. Lumpové si cpou kapsy a předvádějí se v televizi, zatímco rodiče těchto kluků přicházejí o práci a v očích svých dětí patří mezi poražené. Proč se nevzeprou? Proč nezapalují spíš luxusní butiky, banky a paláce mocných než autobusy nebo školy?

Uvažuji jako starý člověk, řekl si po chvíli. Jen proto, že mi bude za pár týdnů čtyřicet? Nechal vyšetřovací skupinu, aby se o ty tři kluky postarala. Tohle rozptýlení mu přišlo vhod, ačkoliv nevěděl, co ho čeká.

VZPOMNĚL SI NA ČETNÍKOVU RADU a objel Saint-Martin. Hned za druhým kruhovým objezdem začala silnice stoupat a on pod sebou uviděl bílé střechy města. Zastavil u krajnice a vystoupil. Město bylo větší, než si myslel. V šedivé mlze sotva rozeznával velká sněhová pole v místech, kudy projel, průmyslovou zónu a kempy na východě, na opačném břehu řeky. Stála tam také sídliště skládající se z nízkých a podlouhlých činžáků. Centrum města s labirintem úzkých uliček leželo na úpatí nejvyšší z okolních hor. Po strmém svahu porostlém borovicemi vedla lanovka do závratné výšky.

Vzdálenost mezi ním a městem odměřovaly sněhové vločky, jež mazaly detaily. Napadlo ho, že Saint-Martin musí mít problémy se zásobováním a že je to město, které lze dobýt spíš oklikou než čelním útokem.

Nastoupil zpátky do džípu. Silnice dál stoupala. Bujnou letní vegetaci, nadbytek zeleně, jehličnatých stromů a mechu nedokázala zamaskovat ani blížící se zima. Ze všech stran se ozýval hukot vody. Prameny, potoky, říčky... Se staženým okénkem projel jednu nebo dvě vesnice, v nichž byla polovina domů zabetonovaná. Další ukazatel: CENTRÁLNÍ ELEKTRÁRNA, 4 KM.

Stromy zmizely. Mlha taky. Už žádná vegetace, jen ledové stěny zvedající se u krajnice do výšky stojícího muže. A prudké severní světlo. Servaz nastavil džíp na jízdu po ledovce.

Konečně se objevila elektrárna, postavená v typickém stylu architektury průmyslového věku. Obří budova z opracovaného kamene, s vysokými úzkými okny a s velkou břidlicovou střechou zadržující sněhové návěje. Vzadu vedly vzhůru do hor tři gigantické roury. Na parkovišti se pohybovala spousta lidí. Auta, muži v uniformách... a novináři. Auto regionální televize s velkou parabolickou anténou na střeše a několik blíže neurčených vozidel. Servaz si všiml kartiček TISK za sklem. Stál tam taky jeden Land Rover, tři Peugeoty 306 a dva Fordy Transit, všechny v barvách policie. Dodávka s odklápěcí střechou, v níž Servaz poznal pojízdnou policejní laboratoř ze stanice v Pau, parkovala opodál. Na přistávací dráze čekala helikoptéra.

Než vystoupil, chvíli se pozoroval ve zpětném zrcátku. Pod očima měl váčky a tváře měl jako vždycky trochu propadlé. Vypadal jako člověk, který prochlastal celou noc, jenomže tak to nebylo. Ale možná by mu nikdo nehádal čtyřicet. Prsty si pročísl husté hnědé vlasy, poškrábal se ve dvoudenním strništi, aby se probudil, a povytáhl si kalhoty. Panebože! Zase zhubnul.

Na tváři mu přistálo pár sněhových vloček, ale to nebylo nic ve srovnání s tím, jak sněžilo v údolí. Panovala vlezlá zima. Okamžitě si uvědomil, že se měl tepleji obléknout. Novináři, kamery a mikrofony se k němu otočily, ale nikdo ho nepoznal a jejich zvědavost okamžitě pohasla. Zamířil k budově, vystoupil po třech schodech a ukázal policejní průkaz.

„Servazi!“

V hale hlas zaduněl jako výstřel ze sněhového děla. Otočil se k ženě, která mu přicházela vstříc. Vysoká, štíhlá, elegantně oblečená padesátnice. Na vlasech blondatý přeliv, na sobě kožich z lamy. Catherine d'Humièresová se dostavila osobně a neposlala některého ze svých zástupců. Servaz pocítil nával adrenalinu.

Z profilu a se zářivými očima se prokurátorka podobala dravci. Na lidi, kteří ji neznali, působila hrozivě. Na ty, kteří ji znali, taky. Někdo kdysi Servazovi řekl, že Cathy umí skvěle připravovat *spaghetti alla puttanesca*. Servaze napadlo, co do nich asi dává. Lidskou krev? Krátce mu stiskla ruku. Dlaň měla suchou a stisk pevný jako muž.

„V jakém znamení jste se narodil, Martine?“

Servaz se usmál. Během prvního setkání, když nastoupil ke kriminálce do Toulouse a když ona byla ještě jen jeden z mnoha zástupců, mu kladla stejnou otázku.

„Kozoroh.“

Předstírala, že jeho úsměv nevidí.

„To vysvětluje, proč jste tak opatrný, flegmatický a proč se dokážete tak kontrolovat,“ řekla a upřeně se na něj zahleděla. „Tím líp. Uvidíme, jestli se dokážete kontrolovat a zůstanete tak flegmatický i po tomhle.“

„Po čem?“

„Pojďte, představím vás.“

Kráčela před ním přes halu a jejich kroky temně rezonovaly v obrovském prostoru. Proč proboha takové budovy stavějí v horách? Pro budoucí rasu nadlidí? Všechno v nich hlasitě dávalo najevo, jakou důvěru v zářivou a kolosální průmyslovou budoucnost lidí cítí. *Jenomže období víry v takovou budoucnost je už dávno pryč,*

pomyslel si. Mířili k prosklené buňce. Uvnitř stály kovové registračky a nacházelo se tam asi deset kancelářů. Připojili se k malé skupince stojící uprostřed. Cathy d'Humièresová je představila. Kapitán Rémi Maillard, velitel četnického sboru v Saint-Martin, a kapitánka Irène Zieglerová z kriminálky v Pau. Starosta Saint-Martin, malý muž s širokými rameny, lví hřívou a vrásčitou pokožkou, a ředitel elektrárny, jenž na první pohled vypadal jako inženýr: krátké vlasy, brýle a pod rolákem a prošívanou bundou sportovní postava.

„Požádala jsem o pomoc majora Servaze. Když jsem fungovala jako zástupce prokurátora v Toulouse, měla jsem příležitost s ním spolupracovat. Jeho tým nám pomohl vyřešit řadu složitých případů.“

Nám pomohl vyřešit... D'Humièresová ta slova přímo vyplivla. Servazovi připomněla člověka, který se na fotografii mermomocí cpe doprostřed. Ale vzápětí si řekl, že je to vůči ní trochu nespravedlivé. Vždycky si o ní myslel, že svou profesi miluje. Obětovala jí veškerý čas a nebála se práce. Bylo v ní něco, co obdivoval. Měl rád seriózní lidi. On sám se do této kategorie počítal: seriózní, houževnatý a pravděpodobně velmi nudný.

„Major Servaz a kapitánka Zieglerová už spolu v minulosti jedno vyšetřování také vedli.“

Servaz si všiml, jak se krásná kapitánka Zieglerová tváří vážně. Znovu si uvědomil, že případ musí být velmi důležitý. Vyšetřování, na němž se podílí policie s četnictvem, je vždycky zdrojem neutuchajících hádek, rivality a zakrývání důkazů, ale v poslední době se z toho stala móda. A Cathy d'Humièresová byla natolik ambiciózní, aby nikdy nepřestala vnímat politický aspekt takových případů. Po kariéřním žebříčku stoupala pomalu: zástupce, první zástupce,

zastupující prokurátor... Před pěti lety ji jmenovali do čela státního zastupitelství v Saint-Martin a Servaz si byl jistý, že bude dál stoupat vzhůru. Saintmartinská prokuratura byla příliš malá a příliš bezvýznamná, než aby se s tím její ctižádost spokojila. Servaz byl přesvědčený, že za rok nebo za dva bude předsedat tribunálu nejvyšší instance.

„Tělo našli tady?“ zeptal se. „V centrále?“

„Ne,“ odpověděl Maillard a ukázal prstem nahoru, „na konečné stanici lanovky, ve výšce dva tisíce metrů nad mořem.“

„Lanovku používá kdo?“

„Dělníci provádějící nahoře údržbu strojů,“ odpověděl ředitel elektrárny. „Je tam podzemní továrna, která funguje bez obsluhy. Svádí vodu z horního jezera ke třem venkovním potrubím. Lanovka je jediný způsob, jak se tam za normálního počasí dostat. Existuje tam samozřejmě i přistávací dráha pro helikoptéru, ale ta se používá jen ve výjimečných případech.“

„Žádná cesta, žádná silnice?“

„V létě jedna cesta nahoru vede, ale v zimě na ní leží metry sněhu.“

„Chcete říct, že ten, kdo to spáchal, musel použít lanovku? Jak funguje?“

„Není nic jednoduššího. Tady je zámek a knoflík, jímž se lanovka spouští. To červené tlačítko je tady proto, abychom lanovku v případě nějakého průšvihů mohli zastavit.“

„Skříň s klíči je tady,“ vložil se do rozhovoru Maillard a ukázal na kovovou krabici přivařenou ke stěně. „Byla vylomená. A dveře taky. Tělo viselo až úplně nahoře na posledním stožáru. Žádné pochybnosti nemáme. Ten, kdo to udělal, musel použít lanovku.“

„Žádné otisky?“

„Každopádně žádné viditelné stopy. Stovky latentních otisků jsme našli v kabině. Poslali jsme je do laboratoře. V tuto chvíli odbíráme otisky všem zaměstnancům, abychom je mohli porovnat.“

Potrásl hlavou.

„Jak vypadalo tělo?“

„Mělo uříznutou hlavu a na obou stranách kůži naříznutou tak, aby připomínala velká složená křídla. Uvidíte to na videu. Byla to opravdu příšerná podívaná. Dělníci se z ní pořád ještě nevzpamatovali.“

Servaz upřeně hleděl na četníka a všechny smysly měl ve střehu. Dokonce i teď, kdy všude vládne spousta násilí, tohle nebyl obyčejný případ. Všiml si, že kapitánka Zieglerová neříká nic, jen pozorně poslouchá.

„A co líčení?“ zamával rukou. „Prsty byly uříznuté?“

V policejním žargonu slovo „líčení“ znamenalo, že oběť je těžko identifikovatelná, pokud ji zmrzačili a zbavili orgánů, které k identifikaci obyčejně slouží: tváře, prstů, zubů...

Důstojník překvapením vytřeštil oči.

„Cože... Vám nic neřekli?“

Servaz se zamračil.

„Neřekli co?“

Viděl, jak Maillard vrhl vyděšený pohled na Zieglerovou a potom na státní zástupkyni.

„To tělo,“ koktal četník.

Servaz cítil, že ztrácí trpělivost, ale počkal na pokračování.

„Jedná se o koně.“

„O KONĚ?“

Servaz nevěřícně zíral na ostatní.

„Ano. O koně. Plnokrevníka, asi rok starého, aspoň pokud víme.“
Teď se zase Servaz otočil ke Cathy d’Humièresové.

„Vy jste mě sem zavolala kvůli *koni*?“

„Myslela jsem, že to víte,“ bránila se. „Canter vám nic neřekl?“

Servaz si vzpomněl na Cantera, jak sedí v kanceláři a předstírá, že nic neví. *Věděl to*. A taky věděl, že by kvůli koni Servaz odmítl odjet, když má na krku vraždu.

„Mám tam tři kluky, kteří zavraždili bezdomovce, a vy mě sem voláte kvůli kobyle?“

Odpověď Cathy d’Humièresové zazněla jako rozbuška, sice smířlivě, ale pevně.

„Je úplně jedno, že se jedná o koně. Plnokrevník. Velmi drahé zvíře. A bezpochyby patří Ěriku Lombardovi.“

A jsme u toho, řekl si Servaz. Ěric Lombard, syn Henriho Lombarda a vnuk Édouarda Lombarda... Dynastie finančníků a kapitánů průmyslu, kteří už šest desetiletí ovládali tuto část Pyrenejí, departementu a dokonce celého regionu. Samozřejmě mají otevřený přístup do všech předpokojů moci. V této zemi byl plnokrevník Ěrika Lombarda mnohem důležitější než zavražděný bezdomovec.

„A nezapomínejme, že tady nedaleko existuje ústav plný nebezpečných bláznů. Jestli to udělal některý z nich, pohybuje se pořád ještě někde tady.“

„Wargnierův ústav...? Volali jste jim?“

„Ano. Podle nich žádný z chovanců na nástupu nechyběl. Každopádně nikdo nemá povolení k opuštění ústavu ani na vycházku. Vedení tvrdí, že nelze přelézt zeď a že bezpečnostní opatření jsou

přísná... Omezení pohybu, vysoké zdi, biometrické bezpečnostní čtečky, pečlivě vybraný personál a tak dále... Všechno to samozřejmě ověříme. Ale ústav má dobrou pověst, přihlédneme-li k jeho všeobecné známosti a k *výjimečnosti* jeho obyvatel.“

„Kůň!“ opakoval Servaz.

Koutkem oka si všiml, že kapitánka Zieglerová se konečně přestala tvářit odtazité a naznačila úsměv. Překvapilo ho to a odzbrojilo rodící se hněv. Kapitánka Zieglerová měla oči zelené jako hluboké jezero a pod čepicí uniformy blondaté vlasy svázané do drdolu, které musely rozpuštěné vypadat krásně. Na rtech neměla ani stopu po rtěnce.

„A k čemu všechny ty zátarasy?“

„Dokud si nebudeme stoprocentně jistí, že žádný z chovanců Wargnierova ústavu neuprchl, zátarasy zůstanou tam, kde jsou,“ odpověděla d’Humièresová. „Nechci, aby mě někdo obvinil z nedbalosti.“

Servaz neřekl nic, ale myslel si svoje. D’Humièresová a Canter zřejmě dostali příkazy shora. Pokaždé to probíhalo stejně. Ať byli sebelepší šéfové, ať zastávali vyšší funkce než většina kariéristů pracujících na státních zastupitelstvích a ministerstvech, neznamenal to, že by jim nehrozilo nebezpečí. Někdo vysoce postavený na generální prokuratuře a možná i na samotném ministerstvu spustil tenhle cirkus proto, aby vyhověl Ériku Lombardovi, jenž patřil mezi osobní přátele nejvyšších státních autorit.

„A co Lombard? Kde je?“

„Na služební cestě v USA. Nejprve si chceme být naprosto jistí, že se skutečně jedná o jednoho z jeho koní, a teprve potom mu dáme vědět.“

„Správce jezdeckého areálu nám nahlásil, že dnes ráno jeden Lombardův kůň skutečně zmizel,“ vysvětloval Maillard. „Jeho box je prázdný. Tělo odpovídá popisu. Správce by měl dorazit každou chvíli.“

„Kdo koně našel? Dělníci?“

„Ano. Když jeli dnes ráno nahoru.“

„Jezdí tam často?“

„Nejméně dvakrát ročně. Poprvé na začátku zimy a podruhé, než roztaje sníh,“ odpověděl ředitel elektrárny. „Elektrárna je stará a stroje taky. I když všechno funguje, musíme provádět pravidelnou údržbu. Naposled byli nahoře před třemi měsíci.“

Servaz si všiml, že z něj kapitánka Zieglerová nespouští oči.

„Víme, kdy nastala smrt?“

„Podle prvního ohledání dnes v noci,“ odpověděl Maillard. „Po pitvě to budeme vědět s jistotou. Každopádně ten nebo ti, kteří vyvezli koně nahoru, věděli, že tam brzy pojedou dělníci.“

„A centrála není v noci střežená?“

„Je. Jsou tady dva strážní a strážnice se nachází na konci této budovy. Říkají, že nic neviděli ani neslyšeli.“

Servaz zaváhal. Znovu se zamračil.

„Koně přece nelze převézt tak snadno. Ani mrtvého. K tomu potřebujete nejmíň přívěs. Dodávku. Žádná návštěva, žádné auto? Vůbec nic? Možná spali a nechtějí to přiznat. Nebo koukali na fotbal v televizi. Nebo na film. Naložit mrtvolu do lanovky, vyjet nahoru, upevnit ji tam a zase sjet zpátky dolů, to přece zabere spoustu času. Kolik lidí je zapotřebí k takové manipulaci s koněm? Dělá jezdoucí lanovka velký randál?“

„Ano,“ vmísila se poprvé do rozhovoru kapitánka Zieglerová. „Není možné, aby nic neslyšeli.“

Servaz otočil hlavu. Kapitánka Zieglerová si klade stejné otázky jako on. *Něco tu nehraje.*

„Máte pro to nějaké vysvětlení?“

„Ještě ne.“

„Musíme je vyslechnout odděleně,“ řekl Servaz. „Ještě dnes. A nesmíte je nechat odejít.“

„Už jsme je od sebe rozdělili,“ odpověděla Zieglerová klidně a s autoritou. „Jsou ve dvou oddělených místnostech. Hlídáme je... *Čekají na vás.*“

Servaz zaznamenal ledový pohled, který Zieglerová vrhla na Cathy d'Humièresovou. Podlaha najednou začala vibrovat. Zdálo se mu, že chvění vychází z celé budovy. Na chvíli měl pocit, že se mu to jen zdá, nebo že je to lavina či zemětřesení, než pochopil, že to způsobuje lanovka. Zieglerová měla pravdu, tohle strážní přeslechnout nemohli. Dveře prosklené buňky se otevřely.

„Spouštíme ho dolů,“ oznámil jeden četník.

„Koho?“ zeptal se Servaz.

„Tělo,“ vysvětlila Zieglerová. „Lanovkou. Dolů jedou i TIK, už tam nahoře práci skončili.“

TIK se říkalo technikům provádějícím kriminální identifikaci. Patřila jim pojízdna laboratoř. Uvnitř měli fotografický materiál a kamery a kufříky pro sběr biologických stop, které pak zapečetili a posílali k analýze do Výzkumného kriminálního ústavu četnictva v Rosny-sous-Bois u Paříže. Určitě tam měli k dispozici i ledničku pro odběr vzorků podléhajících zkáze. A celý tenhle blázinec kvůli jedinému koni.

„Tak jdeme na to,“ řekl Servaz. „Chci vidět dnešní hvězdu, vítěze Velké ceny Saint-Martin.“

Když vyšli ven, Servaze překvapil velký počet novinářů. Byl by to chápal, kdyby se jednalo o vraždu, ale takový humbuk kvůli koni? Malé soukromé problémy miliardářů, jako je ěric Lombard, se stávají námětem hodným zájmu bulvárního tisku i jeho čtenářů.

Snažil se vyhybat sněhové břečce, aby si nenamočil boty, a celou cestu cítil, že ho kapitánka Zieglerová pozoruje až s přehnanou úzkostlivostí.

A pak ho najednou spatřil.

Byla to pekelná vize... Kdyby ovšem v pekle existoval led...

Cítil odpor, ale přinutil se dívat. Mrtvolu koně držely široké popruhy připevněné k velkému nákladnímu výtahu, vybavenému motorem a pneumatickými zvedáky. Servaze v duchu napadlo, že stejný zvedák mohl posloužit lidem, kteří zvíře uvázali tam nahoře. Teď ho vytahovali z lanovky. Servaz si všiml, že kabina je poměrně velká. Vzpomněl si na vibrace, které ho před chvílí zaskočily. Jak to, že strážníci nic neslyšeli?

Musel se přinutit, aby soustředil pozornost na koně. O koních nevěděl vůbec nic. Ale napadlo ho, že tenhle musel být skutečně krásný. Měl dlouhý ocas s chocholem černých lesknoucích se žíní, tmavších než srst, která měla barvu pražené kávy s odlesky třešňové červeně. Nádherné zvíře, jako by ho někdo vytesal z hladkého exotického dřeva. Nohy, stejně jako ocas i to, co zbývalo z jeho hřívky, byly uhlově černé. Na mrtvole se leskly ledové kuličky. Servaz odhadoval, že teplota klesla pod nulu a že nahoře musí být ještě o několik stupňů míň. Četníci možná použili hořáky nebo letlampy, aby kolem pout rozpustili led. Zvíře mělo na sobě spoustu ran. Dva velké kusy kůže odříznuté od těla mu visely po boku skutečně jako dvě složená křídla.

Všech přihlížejících se zmocnila ochromující hrůza.

Pod staženou kůží bylo vidět obnažené maso a každý sval, jako kdyby se jednalo o kresbu z anatomie. Servaz se rychle rozhlédl kolem. Zieglerová a Cathy d'Humièresová strašlivě zbledly a ředitel elektrárny se tvářil, jako kdyby před sebou právě spatřil ducha. Ani Servazovi se tak příšerný obraz nenaskýtal často. K velkému zděšení si uvědomil, že je zvyklý spíš na lidské utrpení a že to zvířecí ho šokuje a dojíká snad ještě víc.

A pak ta hlava! Nebo spíš její absence, protože místo ní zela na krku obrovská rána. Pro přítomné to byl těžko snesitelný pohled. Jako kdyby právě ta nepřítomná hlava potvrzovala, jak šílený musel být ten, kdo to udělal. Tenhle čin skutečně nepopíratelně svědčil o duševní nemoci a Servaz se nemohl ubránit myšlence na Wargnierův ústav. Ačkoliv ředitel ústavu tvrdil, že nikdo z jeho chovanců uprchnout nemohl, spojení příšerného činu s ústavem se přímo nabízelo.

Servaz instinktivně připustil, že neklid Cathy d'Humièresové je ospravedlnitelný. Tady nešlo jen o koně. Způsob, jakým ho zabili, naháněl husí kůži.

Náhle se ozval zvuk motoru a všichni se za ním otočili.

Velký černý automobil japonské značky s náhonem na všechna čtyři kola vyjel ze silnice a zaparkoval pár metrů od nich. Okamžitě se k němu obrátily kamery. Novináři bezpochyby doufali, že dorazil Éric Lombard osobně, ale ten je zklamal. Muži, který vystoupil z terénního vozu s tónovanými skly, bylo kolem šedesátky a šedivé vlasy měl ostříhané na ježka. Postavou a střihem vlasů připomínal vojáka nebo dřevorubce v důchodu. Podle kostkované košile spíš toho dřevorubce. Rukávy měl vykasané vysoko na silných pažích

a zdálo se, že necítí zimu. Nespouštěl oči z mrtvoly. Vůbec si nevšímal přítomných lidí, obešel skupinu a kráčel přímo ke zvířeti. Servaz viděl, jak mu klesají široká ramena.

Když se muž otočil k nim, zarudlé oči se mu leskly. Bolestí... a taky hněvem.

„Která svině tohle udělala?“

„Jste André Marchand, správce pana Lombarda?“ zeptala se Zieglerová.

„Ano.“

„Poznáváte to zvíře?“

„Ano, je to Freedom.“

„Jste si tím jistý?“ zeptal se Servaz.

„Samozřejmě.“

„Můžete se vyjádřit jasněji? Chybí mu přece hlava.“

Muž ho zdrtil pohledem. Pak pokrčil rameny a otočil se zpátky k mrtvole.

„Myslíte si, že je ve zdejším kraji hodně kaštanových *yearlingů*? Já ho poznávám, stejně jako vy poznáte svého bratra nebo sestru. Ať má hlavu, nebo ne,“ řekl a prstem ukázal na levou přední nohu. „Podívejte se na tu bílou skvrnu.“

„Na co?“ zeptal se Servaz.

„Na tu bílou skvrnu těsně nad kopytem,“ vysvětlila mu Zieglerová. „Díky, pane Marchande. Převežeme mrtvolu do stájí v Tarbes, kde bude provedena pitva. Bral Freedom nějaké léky?“

Servaz nevěřil svým uším. Provedou u koně toxikologickou zkoušku?

„Ne, těšil se absolutnímu zdraví.“

„Máte k němu doklady?“

„V autě.“

Správce se otočil, došel k autu, prohledal přihrádku na rukavice a vrátil se se svazkem papírů.

„Tady je imatrikulační karta a veterinární knížka.“

Zieglerová zkoumala dokumenty. Servaz jí nakoukl přes rameno a viděl pečlivým a úhledným písmem vyplněné kolonky, řádky a stránky. Byly tam rovněž fotografie koně zepředu a z profilu.

„Pan Lombard toho koně zbožňoval,“ řekl Marchand. „Patřil k jeho oblíbencům. Narodil se v jeho stájích. Nádherný *yearling*.“

Z hlasu mu čišely vztek a bolest.

„*Yearling*?“ zeptal se Servaz potichu Zieglerové.

„Plnokrevník v prvním roce života.“

Zatímco se Zieglerová skláněla nad dokumenty, Servaz se nemohl ubránit pokušení, aby neobdivoval její profil. Byla okouzující a vyzařovala z ní aura autority a způsobilosti. Odhadoval, že je jí tak kolem třicítky. Nenosila snubní prstýnek. Servaze napadlo, jestli má přítele, nebo jestli je svobodná. Pokud ovšem není rozvedená jako on.

„Takže dnes ráno jste našel jeho stání prázdné?“ zeptal se správce Marchanda.

Marchand na něj opět vrhl ostrý pohled, do něhož se promítalo pohrdání odborníka vůči laikovi.

„To jistě ne. Žádný z našich koní nespí ve stání,“ řekl. „Všichni mají své boxy. Jsou volně ustájení a ve dne se svobodně pohybují, aby si zvykli na společnost. Jeho box byl prázdný a nesl stopy po vloupání.“

Servaz neměl potuchy, jaký je rozdíl mezi stáním a boxem, ale pro Marchanda to zjevně bylo hodně důležité.

„Doufám, že najdete ty svině, které to udělaly!“ řekl Marchand.

„Proč o nich mluvíte v množném čísle?“

„Vy si vážně myslíte, že by koně tam nahoru dostal jeden člověk? Copak centrála není střežená?“

Vida, to je otázka, na kterou nikdo nedokáže odpovědět. Cathy d'Humièresová, která se do této chvíle držela stranou, teď přistoupila ke správci.

„Vyřídte panu Lombardovi, že uděláme všechno pro to, abychom vraha nebo vrahy dopadli. Řekněte mu, že mi může zavolat v jakoukoliv hodinu.“

Marchand si prokurátorku zkoumavě prohlížel jako etnolog, před nímž se ocitla ta nejbizarnější zástupkyně kmene Amazonek.

„Řeknu mu to,“ odpověděl. „Rád bych si mrtvolu po pitvě vyvezdl. Pan Lombard určitě bude chtít koně pohřbít na svém pozemku.“

„*Tarde venientibus ossa*,“ prohlásil Servaz.

V očích kapitánky Zieglerové zahlédl údiv.

„Latina,“ konstatovala. „Co to znamená v překladu?“

„Kdo přijde pozdě ke stolu, najde jen kosti. Rád bych se vydal tam nahoru.“

Pohlédla mu zpřímá do očí. Byla skoro stejně vysoká jako on. Servaz tušil, že pod uniformou má pružné a svalnaté tělo. Zdravá, krásná a sebevědomá žena. Připomněla mu Alexandru, když byla mladá.

„Ještě předtím než vyslechnete strážné?“

„Předtím.“

„Doprovodím vás tam.“

„Můžu jet sám,“ řekl a ukázal na lanovku.

BERNARD MINIER

Mávla neurčitě rukou.

„Poprvé v životě slyším poldu mluvit latinsky,“ řekla s úsměvem. „Lanovka je zapečetěná. Vezmeme si helikoptéru.“

Servaz zbledl.

„Pilotovat budete vy?“

„A vás to překvapuje?“

3.

HELIKOPTÉRA SE VRHLA PROTI HORÁM jako komár přelétající hřbet slona. Velká břidlicová střecha elektrárny a parkoviště plné aut se rychle vzdalovaly, na Servazův vkus až příliš rychle. Cítil, jak se mu svírá žaludek.

Dole na zemi právě technici v bílých kombinézách kráčeli přes sněhové pole od konečné stanice lanovky směrem k dodávce s laboratoří a nesli kufry obsahující odebrané vzorky. Při pohledu shora vypadali směšně a připomínali hemžení mravenců. Servaz doufal, že ovládají svou práci. Neplatilo to vždycky. Kriminálním technikům někdy chyběla odbornost. Nedostatek času, nedostatek prostředků a malé platy. Pořád stejná písnička, navzdory slibům politiků, kteří předpovídali lepší časy. Tělo koně zabalili do deky, přikryli plachtou, naložili na velká nosítka a přenesli do sanitky, která vyrazila s houkající sirénou, jako by chudák koníček potřeboval ještě nějakou pomoc.

Servaz to všechno pozoroval skrz plexisklo před sebou.

Počasí se zlepšilo. Ze zadní části budovy vedly tři obří roury, šplhaly po srážech hory a podél sloupů lanovky směřovaly vzhůru. Servaz riskoval další pohled pod sebe a okamžitě toho zalitoval. Elektrárna se už ztrácela hluboko v údolí, auta a dodávky velkou rychlostí odjížděly a z výšky připomínaly legrační barevné body.

Roury vypadaly jako obří skokanské můstky. Závratná hlubina kamene a ledu vyrazila Servazovi dech. Zbledl, začal rychle polykat a radši se soustředil na horský masiv před sebou. Káva z automatu, kterou vypil dole v hale, mu vyhrkla do krku.

„Tohle nebude klidný let.“

„Žádný problém. Všechno je v pořádku.“

„Vy nemáte závrať?“

„Ne...“

Kapitánka Zieglerová se pod helmou se sluchátky usmála. Servaz za slunečními brýlemi sice neviděl její oči, ale líbilo se mu, jak je opálená a jaké má na tvářích blondaté chmýří, které laskalo ostré světlo odrážející se od zasněženého horského hřebenu.

„Takový cirkus kvůli jednomu koni!“ řekla náhle.

Servaz pochopil, že ani ona nesouhlasí s nasazením takových sil a že čekala jen na to, až si budou moct promluvit daleko od zvědavých uší. Napadlo ho, jestli jí v tom nebránila hierarchie. A jestli nad celým případem tak trochu neohrnuje nos.

„Nemáte ráda koně?“ zeptal se, aby ji vyprovokoval.

„Mám je ráda moc,“ odpověděla a vůbec se přitom neusmála, „ale o tom to není. Četnictvo má stejné problémy jako vy. Chybí nám prostředky, materiál i lidi a zločinci před námi mají vždy náskok. Takže věnovat veškerou energii zvířeti...“

„Ale taky někomu, kdo je schopen něco takového koni udělat...“

„Ano,“ přitakala tak prudce, že Servaze napadlo, jestli nesdílí stejné znepokojení jako on.

„Popište mi, co se tam nahoře stalo.“

„Vidíte tu kovovou konstrukci?“

„Ano.“

„To je konečná stanice lanovky. Tam ten kůň visel, nahoře nad kabely. Dokonale zrežírovaná scéna. Uvidíte to na videu. Když ho dělníci zdola uviděli, nejdřív si mysleli, že je to nějaký pták.“

„Kolik těch dělníků bylo?“

„Čtyři plus kuchař. Horní stanice lanovky vede ke vchodu do podzemní strojovny. Ten se nachází za tou konstrukcí a je betonový. Jeřábem spustí materiál dolů do šachty a pak ho rozvezou na dvoumístných traktůrcích. Šachta po sedmdesáti metrech ústí do chodby vyhloubené uvnitř hory. Sedmdesát metrů, to je strašná hloubka. Dělníci používají tutéž chodbu, kterou voda z horního jezera teče do potrubí ve strojovně. Když tudy ti muži procházejí, stavidla horního jezera se zavřou.“

Helikoptéra letěla nad konstrukcí umístěnou na svahu hory jako vrtná věž visící prakticky v prázdnotě. Servaz opět cítil, jak mu závrť svírá žaludek. Pod konstrukcí spadal svah strmě do hlubiny. O tisíc metrů níž viděli dolní jezero, zasazené mezi horskými vrcholy, na němž stála velká přehrada s oválnou hrází.

Servaz si všiml stop kolem konstrukce, kde technici nabírali vzorky a přehazovali sněh. Žluté plastické čtverečky s černými čísly označovaly místa, na nichž našli nějaké indicie. Kovové pilíře stále ještě osvětlovaly halogenové reflektory. Servaze napadlo, že tentokrát technikům nedalo práci izolovat místo činu, ale že jim problémy musí nutně působit mráz.

Kapitánka Zieglerová ukázala na konstrukci.

„Dělníci ani nevystoupili z kabiny. Zavolali dolů a okamžitě jeli zpátky. Dostali strach. Možná se báli, že ten šílenec, který to udělal, se ještě potuluje kolem.“

Servaz ji pozorně sledoval. Čím víc ji poslouchal, tím víc rostl jeho zájem a počet otázek.

„Mohl podle vás jeden člověk vytáhnout mrtvého koně do té výšky a bez pomoci ho pověsit mezi kabely? Vypadá to nemožně, vidíte?“

„Freedom byl *yearling* a vážil kolem dvou set kilogramů. I když si odmyslíme hlavu a krk, pořád musíte zvednout sto padesát kilo masa. Viděl jste ten zvedák před chvílí? Takové stroje dokážou přemístit obrovský náklad. Jenomže si neumím představit jednoho člověka, který by koně sám uzvedl, i kdyby použil nějaký vozík nebo zvedák. Nedokázal by ho vytáhnout nahoru a připevnit ke konstrukci. A máte pravdu i v tom, že by musel mít auto, aby ho dopravil do elektrárny.“

„A strážní nic neviděli.“

„A jsou dva.“

„A nic neslyšeli.“

„A jsou dva.“

Servazovi ani Zieglerové nemusel nikdo připomínat, že sedmdesát procent vrahů je dopadeno během čtyřiaadvaceti hodin, které následují po spáchání zločinu. Ale jak je to v případě, když je obětí kůň? To je otázka, na niž pravděpodobně nenajdou odpověď v žádých policejních statistikách.

„Je to moc jednoduché,“ řekla Zieglerová. „To si myslíte, vidíte? Že je to moc jednoduché. Dva strážní a jeden kůň. Jaký by mohli mít důvod to udělat? Jestli chtěli Érikovi Lombardovi ukrást koně, proč by ho věšeli na konečnou stanici lanovky, na místě, kde pracují a kde budou první podezřelí?“

Servaz se nad tím zamyslel. Skutečně, proč? Ale je možné, že by nic neslyšeli?

„A pak, proč by něco takového dělali?“

„Nikdo není dostatečně bdělý. Ani polda, ani četník,“ řekl.
„Všichni mají svá tajemství.“

„Vy nějaké máte?“

„Vy ne?“

„Ano, ale pořád tu máme ten Wargnierův ústav,“ řekla spěšně a manévrovala přitom helikoptérou. Servaz znovu zadržel dech.
„Určitě je tam zavřený někdo, kdo by byl něčeho takového schop-
pen.“

„Chcete naznačit, že se odtamtud někomu podařilo odejít a zase se vrátit, aniž by si toho personál všiml?“ zeptal se. Pak se zamyslel.
„Musel by se dostat až do jezdeckého areálu, tam zabít koně, vytáhnout ho z boxu a sám ho naložit do auta. A zase by si ho nikdo nevšiml. Ani tady, ani tam? A pak by mu musel uříznout hlavu, dopravit ho nahoru na...“

„Dobrá, dobrá, je to absurdní,“ přerušila ho. „A navíc se vracíme pořád k jednomu a tomu samému bodu. Jak by nějaký šílenec dokázal pověsit koně tam nahoru bez pomoci další osoby?“

„Takže uprchli dva šílenci a zase se vrátili do cely? To neobstojí.“

„V tomhle případu neobstojí nic.“

Helikoptéra se náhle naklonila doprava a chystala se obletět horu. Nebo to byla hora, která se naklonila z opačné strany? Servaz to nedokázal rozeznat, jen znovu začal rychle polykat. Konstrukce a betonový vchod zmizely za nimi. Pod čelním sklem defilovaly skály a potom se objevilo jezero, mnohem menší než to spodní. Jeho hladinu, ukrytou mezi skalami, pokrývala hustá vrstva ledu a sněhu. Vypadalo jako zamrzlá sopka.

Servaz si všiml chaty stojící na břehu jezera vedle přehrady a přilepené ke skále.

„Horní jezero,“ řekla Zieglerová. „A chata, kde bydlí dělníci. Dostávají se do ní zubačkou vedoucí přímo z podzemní strojovny v hlubinách hory až do chaty. Když se setmí, tady spí, jedí a žijí. Tráví tu pět dní, než na víkend sestoupí dolů do údolí, a takhle se to opakuje celé tři týdny. Mají tu veškeré pohodlí, včetně satelitní televize, ale stejně je to hrozná práce.“

„Proč se sem nedostávají vzduchem, a místo toho musí zastavit průtok vody a projít chodbou?“

„Elektrárna nemá vlastní helikoptéru. Přistávací plocha se používá jen v extrémně naléhavých případech. To platí i o spodní přistávací dráze. Využívají ji horší záchranáři. Ale jen pokud je příznivé počasí.“

Helikoptéra začala pomalu klesat k rovné plošině vybudované uprostřed změti firnu a roztroušených morén. Zahalil je oblak prachového sněhu. Servaz pod sněhem rozeznal velké H.

„Máme štěstí,“ řekla Zieglerová do odposlechu. „Je to teprve pět hodin, co dělníci objevili mrtvolu. Nedostali se až sem. Počasí bylo dost špatné.“

Lyžiny helikoptéry se dotkly země. Servaz cítil, jak se do něj vrací život. Pevná země, i když ve výšce dva tisíce metrů nad mořem. Jenomže se bude muset stejnou cestou dostat dolů a při téhle představě mu žaludek zase udělal kotrmelec.

„Jestli tomu dobře rozumím, jakmile je chodba zaplněná vodou a je špatné počasí, zůstanou tady uvězněni? Co dělají, když dojde k nějakému neštěstí?“

Kapitánka Zieglerová se výmluvně ušklíbla.

„Musí znovu vyprázdnit chodbu a dostat se šachtou k lanovce. Za dvě nebo spíš za tři hodiny jsou zpátky v centrále.“

Servaz by rád věděl, jak velké prémie berou muži podstupující takové riziko.

„Komu patří elektrárna?“

„Lombardově skupině.“

Lombardově skupině. Vyšetřování sotva začalo a Lombard se už podruhé objevil na obrazovce jejich radaru. Servaz si v duchu představil nejasné obrysy společností, filiálek, holdingů nejen ve Francii, ale pravděpodobně také v zahraničí, jako chobotnici, jejíž chapadla se roztahují všude, jak v nich peníze nahrazují krev a proudí po milionech k jejímu srdci. Nebyl odborníkem na ekonomické záležitosti, ale podobně jako dnes všichni i on znal slovo „nadnárodní“. Byla taková stará elektrárna pro Lombardovu skupinu vůbec rentabilní?

Rotace vrtulí zpomalily a hvízdání turbíny umlklo.

Ticho.

Zieglerová si sundala helmu, otevřela dvířka a vystoupila. Servaz udělal totéž. Pomalu kráčeli k zamrzlému jezeru.

„Jsme dva tisíce metrů vysoko,“ oznámila mladá žena. „Je to cítit, ne?“

Servaz se zhluboka nadechl omamného vzduchu. Hlava se mu lehce točila – možná to způsobil let helikoptérou nebo nadmořská výška. Ale byl to spíš povznášející než rušivý pocit, i když se podobal závratí. V duchu se ptal, jestli existuje opilost z hor. Zasáhla ho krása a divokost místa. Přímo nerostná osamělost, zářivá a bílá pustina. Okenice chaty byly zavřené. Servaze napadlo, že dělníci musí cítit něco podobného každé ráno, když vstanou a otevrou okna vedoucí k jezeru. Ale možná jen myslí na to, co je ten den čeká v hlubinách hory, na ohlušující rachot, umělé světlo a na nekonečně dlouhé hodiny.

„Půjdete? Chodby vyhloubili v roce 1929 a strojovnu zřídili o rok později,“ řekla Zieglerová a kráčela k chatě.

Chata měla prodlouženou střechu, podepřenou velkými pilíři z hrubého kamene. Podobala se chodbě, do níž vedla všechna okna kromě jediného, umístěného z boku. Na jednom pilíři si Servaz všiml pohyblivého kloubu pro parabolickou anténu.

„Chcete si prohlédnout chodby?“

„Samozřejmě. Naši muži jsou ještě uvnitř. Ale nemyslím, že tady něco najdeme. Ti šílenci se určitě nedostali až sem. Prostě jen toho koně pověsili na konstrukci a zase sjeli dolů.“

Otevřela dřevěné dveře. Uvnitř svítily všechny lampy. Po místnostech se pohybovala spousta lidí. Byly tam ložnice po dvou postelích, obývací pokoj s televizí, dvěma pohovkami a skříní a velká kuchyň se stolem velkým jako v klášterním refektáři. Zieglerová vedla Servaze dozadu, do části vyhloubené ve skále. Poslední místnost se podobala plavební komoře a zároveň šatně. Stály tam kovové skřínky a na zdech visely věšáky. Vzadu Servaz uviděl žlutou mříž zubačky a za ní černou díru šachty vedoucí do temných útrob hory.

Zieglerová na něj mávla, aby si nasedl, pak za nimi zavřela mříž a stiskla knoflík. Zaduněl motor a kabina se pohnula. Začala po lesklých kolejnicích pomaličku sestupovat, lehce se chvěla a klesala ve čtyřicetistupňovém převýšení. Za mříží se míhaly černé skály a jejich sestup v pravidelných intervalech rytmicky provázelo světlo zářivek. Šachta končila ve velkém sále, vytesaném do skály a osvětleném řadami zářivek. Připomínal podzemní továrnu plnou strojů, potrubí a kabelů. Všude se tu hemžili technici v bílých kombinézách, které Servaz viděl v centrále.

„Chtěl bych okamžitě vyslechnout dělníky, i kdyby tady měli

strávit noc. Nenechte je odjet domů. Každou zimu sem jezdí stejní lidé?“

„Co máte na mysli?“

„V tuhle chvíli nic. V tomto stadiu se vyšetřování podobá lesní křižovatce. Všechny cesty, které z ní vedou, jsou stejné, ale pouze jediná je správná. Při pobytech v horách, v takové izolaci a daleko od světa, určitě vznikají úzké vazby, ale taky ponorková nemoc. Na něco takového musí mít člověk národu.“

„Bývalí dělníci, kteří mají na Lombarda vztek? Ale proč takové divadýlko? Když se někdo chce svému zaměstnavateli pomstít, přijde do práce, zastřelí buď šéfa, nebo jeho kolegy a potom obrátí zbraň proti sobě. Nebude se zdržovat věšením koně na konečnou stanici lanovky.“

Servaz věděl, že Zieglerová má pravdu.

„Obstaráme si psychologické posudky všech zaměstnanců, kteří v centrále pracují nebo pracovali v posledních letech,“ řekl. „A předešlým členům skupiny pobývajícím tady nahoře.“

„Dobře!“ křikla Zieglerová, aby přehlušila okolní randál. „A co strážníci?“

„Nejdřív dělníci a teprve potom strážníci. Když bude potřeba, strávíme tady celou noc.“

„Kvůli jednomu koni?“

„Kvůli jednomu koni,“ potvrdil Servaz.

„Máme kliku. Za normálních okolností je tady pekelný hluk, ale dělníci zavřeli stavidla a voda z jezera už do přerušovače neteče.“

I Servaz si uvědomil, že randál už není tak strašný.

„Jak to funguje?“ zeptal se hlasitě.

„Já moc nevím. Přehrada horního jezera se při tání sněhu na-

BERNARD MINIER

plní. Voda je svedena podzemními chodbami do potrubí. To jsou ty velké roury, které jsou vidět zvenčí, jak směřují k hydraulice centrály dole v údolí. Síla vody spustí spodní turbíny. Ale tady nahoře jsou taky turbíny. Voda jimi teče v jakési kaskádě. Turbíny převádějí sílu vody do mechanické energie a alternátory pak tuto mechanickou energii přeměňují v elektřinu, která je odtud odváděna vysokonapětovým vedením. Strojovna a centrála produkují padesát čtyři milionů kilowatthodin ročně, což stačí zásobit město o třiceti tisících obyvatelích.“

Servaz se tomuto didaktickému výkladu musel zasmát.

„Na člověka, který o tom moc neví, máte docela dobré informace.“

Pohledem přeletěl černou jeskyni plnou mříží a mechanických soustav, z nichž vybíhaly svazky kabelů, řady zářivek, vzduchových potrubí, obrovských starých strojů, kontrolních panelů, betonová podlaha...

„Dobře,“ řekl, „jedeme nahoru. Tady nic nenajdeme.“

Když vyšli ven, nebe se zatáhlo. Nad zamrzlým kráterem, který najednou vypadal hrůzostrašně, letěly tmavé cáry mraků. Divoký vítr před sebou hnal sněhové vločky. Náhle to tu skutečně vypadalo jako místo činu. Bylo v tom něco chaotického, černého a ledového. Zoufalé ržání koně se mohlo v řevu větru snadno ztratit.

„Pospěšme si,“ pobízela ho Zieglerová. „Počasí se kazí.“

Blondaté vlasy jí v poryvech větru vlály a z drdolu se uvolňovaly neposlušné kadeře.

4.

„SLEČNO BERGOVÁ, NEBUDU ZASTÍRAT, ŽE NECHÁPU, proč doktor Wargnier tolik trval na vašem přijetí. Chci tím říct: klinická psychologie, genetická psychologie, freudovské teorie a všechna ta... *směsice neužitečných oborů*. Radši bych tu viděl odborníka na klinickou anglosaskou metodu.“

Doktor Francis Xavier seděl za obrovským psacím stolem. Byl to malý, pečlivě udržovaný muž, ještě poměrně mladý, s kravatou s přehnanými květinovými vzory pod bílým pláštěm, obarvenými vlasy a extravagantními červenými brýlemi. Měl lehký quebecký přízvuk.

Diana nenápadně pohlédla na *Slovník duševních nemocí* vydaný Americkou psychiatrickou asociací, což byla jediná kniha v kanceláři. Lehce nakrčila obočí. Směr, jaký nabrala diskuse, se jí nelíbil, ale čekala, až doktor nakonec vyloží na stůl všechny karty.

„Rozumějte mi dobře, já jsem psychiatr. A... jak to říct? Neumím si dost dobře představit, jaký přínos můžete pro naše zařízení mít... Říkám to upřímně, nechci vás urazit.“

„Já... jsem přijela... abych si doplnila vzdělání, doktore Xavie-re. Doktor Wargnier vám to určitě říkal. Ostatně váš předchůdce jmenoval svého zástupce ještě před svým odchodem a dal souhlas s mou nepřítomností... pardon, s mou přítomností tady. Váš ústav

spolupracuje s Ženevskou univerzitou. Jestliže jste s mým příjezdem nesouhlasil, mohl jste nám to sdělit pře...“

„Abyste si doplnila vzdělání?“ zopakoval Xavier a našpulil rty. „Kde myslíte, že jste? Na fakultě? Na těchhle chodbách na vás čekají vrazi,“ dodal a ukázal na dveře kanceláře. „Jsou zrudnější než nejhorší stvoření, která se objevují ve vašich nočních můrách, slečno Bergová. Jsou naší Nemesis. Naším trestem za to, že jsme zavraždili Boha, je společnost, kterou jsme stvořili a v níž se zlo stalo normou.“

Dianě jeho poslední věta připadala příliš patetická. Ostatně jako všechno na doktoru Xavierovi. Nicméně způsob, jakým tu větu vyslovil – byla to zvláštní směs strachu a rozkoše –, zapříčinil, že se celá chvěla. Cítla, jak se jí na zátylku ježí vlasy. *Má z nich strach. Objevují se mu ve spaní ve snech, nebo je možná slyší rvát až do svého pokoje.*

Hleděla na nepřirozenou barvu jeho vlasů a myslela na jednu postavu z knihy Gustava von Aschenbacha *Smrt v Benátkách*, která si také barvila vlasy, obočí a knír, aby se líbila mladému efébovi, kterého potkala na pláži. Chtěla podvést smrt a přitom si vůbec neuvědomovala, jak je její pokus zoufalý a patetický.

„Mám zkušenosti jako soudní psychologka. Za tři roky jsem se setkala s víc než třemi sty sexuálními delikventy.“

„Kolik mezi nimi bylo vrahů?“

„Jeden.“

Studeně se na ni usmál. Naklonil se nad její složkou.

„Diplom z psychologie a diplom ze studií klinické psychologie na Ženevské univerzitě,“ četl a červené brýle mu klouzaly na špičku nosu.

„Čtyři roky jsem pracovala v soukromé psychoterapeutické a psychologické ordinaci. Zpracovávala jsem posudky pro civilní i trestní soud. Stojí to v mém životopisu.“

„Stáže ve vězeňských zařízeních?“

„Byla jsem na stáži v lékařském oddělení vězení Champ-Dollon a tam jsem také vystavovala soudní posudky a jako spoluautor pracovala na posuzování sexuálních deliktů.“

„Mezinárodní akademie práva a duševního zdraví, Ženevská asociace psychologů a psychoterapeutů, Švýcarská společnost právní psychologie...“

„Dobře, dobře, dobře...“

Znovu na ni upřel pohled. Diana měla nepříjemný pocit, jako by se ocitla před porotou.

„Je tady ovšem jedna věc... S tímto typem pacientů nemáte absolutně žádné zkušenosti, jste mladá a musíte se ještě naučit spoustu věcí. Mohla byste... samozřejmě nechtěně... svou nezkušeností pokazit všechno, o co se tady snažíme. Zdravotní stav našich chovanců může zhoršit cokoliv.“

„Co tím chcete říct?“

„Je mi líto, ale nepřeji si, abyste měla přístup k sedmi nejnebezpečnějším pacientům z jednotky A. A žádného zástupce nepotřebuji. K ruce mám vrchní sestru.“

mlčela tak dlouho, až se zamračil. Když promluvila, měla rozvážný a pevný hlas.

„Doktore Xaviere, právě kvůli těmto pacientům jsem tady. Doktor Wagnier vám to určitě řekl. Bylo to obsahem naší korespondence. Naše dohoda zněla jasně. Nejenže mi doktor Wagnier povolil setkávat se s vašimi sedmi pacienty z jednotky A, ale požádal mě, abych

o nich napsala psychologický posudek. Týkalo se to především pacienta jménem Julian Hirtmann.“

Viděla, jak zbrunátněl. Jeho úsměv zmizel.

„Slečno Bergová, doktor Wagnier už toto zařízení neřídí. Řídím ho já.“

„V tom případě tady nemám co pohledávat. Musím o tom referovat vašim nadřízeným a informovat Ženevskou univerzitu. A doktora Spitznera. Přijíždím zdaleka, doktore. Měl jste mě téhle zbytečné cesty ušetřit.“

Prudce vstala.

„No tak, no tak, slečno Bergová!“ řekl Xavier, rovněž vstal a rozpřáhl ruce. „Neunáhlete se! Posadte se, prosím! Jste tady vítána. Rozumějte mi dobře, já proti vám nic nemám. Jsem si jistý, že se určitě budete snažit. A kdoví? Možná že... nový názor... řekněme nový přístup... nekonvenční může vést k pochopení těchto *zrůd*. Ano, ano, proč ne? Já od vás jen žádám, abyste s nimi omezila kontakty na nezbytně nutné a abyste přesně dodržovala vnitřní řád. Klid tady spočívá na křehké rovnováze, i když bezpečnostní opatření jsou tady desetkrát větší než v jakémkoliv jiném psychiatrickém ústavu. Každý zmatek by tu však mohl mít nedozírné následky.“

Francis Xavier obešel psací stůl. Byl ještě menší, než si Diana myslela. Sama měřila metr šedesát sedm a Xavier očividně měřil stejně, nehledě na její vysoké podpatky. Bílý, neposkvrněný plášť, který mu byl příliš velký, kolem něj jen vlál.

„Pojďte, něco vám ukážu.“

Otevřel skříň. Na ramínkách visely bílé pláště. Jeden vzal a podal ho Dianě. Ucítila pach plísně a pracího prostředku. Lehce se jí dotknul a svou ruku s pečlivě ošetřenými nehty jí položil na paži.

„Na první pohled nejsou nijak strašní,“ řekl líbezně a hleděl jí přitom do očí. „Zapomeňte, kdo jsou, zapomeňte, co udělali. Soustřeďte se pouze na práci.“

Vzpomněla si na Wargnierova slova v telefonu. Řekl jí něco podobného.

„Už jsem se se sociopatou setkala,“ namítla, ale jejímu hlasu tentokrát chyběla jistota.

Skrz červené brýle spatřila, jak se mu pohled náhle rozzářil.

„S takovými ne, slečno Bergová. *S takovými ne.*“

BÍLÉ STĚNY, BÍLÁ PODLAHA, BÍLÉ ZÁŘIVKY... Diana si tuto barvu spojovala s nevinností, bezúhonností a panenstvím, jako většina lidí ze západu. V téhle bílé však žili zrudní vrazi.

„Bílá byla původně barvou smrti a bolesti,“ řekl Xavier, jako by jí četl myšlenky. „Dodnes to platí v Orientu. Je to krajní hodnota, stejně jako černá. Navíc je tato barva spojována s místními rituály. Na vás takhle působí, vidíte? Ale já si tuhle barvu pro zdejší interiér nevybral. Jsem tady teprve pár měsíců.“

Před nimi i za nimi se otvíraly a zavíraly mříže a v tlustých zdech cvakaly elektronické zámky. Malý doktor Xavier kráčel před ní.

„Kde to jsme?“ zeptala se a v duchu počítala bezpečnostní kamery, dveře a východy.

„Opustili jsme administrativní budovu a právě vcházíme do psychiatrické jednotky. Tady jsme v prvním uzavřeném okruhu.“

Diana pozorovala, jak strká magnetickou kartu do čtečky na zdi. Čtečka kartu identifikovala a vyplivla. Mříž se otevřela. Na druhé straně se nacházela prosklená buňka. V ní seděli dva strážníci v oranžových kombinézách a sledovali monitory bezpečnostních kamer.

„V současné době tu máme osmdesát osm pacientů, kteří byli prohlášeni za nebezpečné a u nichž hrozí riziko opakovaného agresivního jednání. Naše klientela pochází z vězeňských zařízení nebo psychiatrických ústavů ve Francii, ale také v Německu, Švýcarsku a Španělsku... Jedná se o individua, u kterých se ke zločinnosti, násilí a kriminalitě pojí ještě jejich duševní stav. Pacienti příliš nebezpeční na to, aby zůstávali v nemocnicích, vězňové, jejichž psychózy jsou příliš vážné, než aby je mohli léčit ve vězení, nebo vrazi, které soud prohlásil za nepřítelny. Naše klientela vyžaduje kvalifikovaný personál jak po stránce zdravotní, tak i bezpečnostní. Teď se nacházíme v pavilonu C. Máme tu tři bezpečnostní úrovně: slabou, střední a silnou. Tady jsme v zóně slabé úrovně.“

Diana pocítila bodnutí pokaždé, když Xavier mluvil o pacientech jako o klientele.

„Wargnierův ústav prokázal, že se o agresivní, nebezpečné a násilné pacienty dokáže postarat. Naše léčebné prostředky jsou založeny na nejvyšších a nejmodernějších léčebných standardech. V první fázi provádíme psychiatrické a kriminologické vyšetření, jehož součástí jsou zejména analýzy podvědomí a pletyzmografie.“

Diana sebou trhla. Pletyzmografická analýza spočívá v tom, že se měří reakce pacienta na audio a video stimuly, při nichž se používají nejrůznější typy scénářů a partnerů, jako například obrazy nahých žen nebo dětí.

„Vy používáte averzivní terapii založenou na pletyzmografických zkouškách, podle nichž stanovujete profily deviantů?“

„Ano.“

„Ale averzivní pletyzmografie není přijímána jednoznačně,“ namítla.

„Tady funguje,“ odpověděl Xavier pevně.

Strnula. Pokaždé když se mluvilo o averzivní léčbě, vzpomněla si na *Mechanický pomeranč*. Averzivní léčba spočívá v tom, že se deviantovi pouští obrazy znásilnění, nahých dětí a podobně, nahrané na kazetu nebo na DVD, a asociují se s velmi nepříjemnými a dokonce bolestivými pocity, například s elektrickými šoky nebo s dávkami amoniaku, nahrazujícími příjemné pocity, které pacient obvykle při podobných fantaziích cítí. Systematické opakování těchto pokusů má za cíl trvale změnit chování subjektu. Je to jistý druh Pavlovova reflexu uplatňovaný na sexuálních deviantech a pedofilech v některých zemích, například v Kanadě.

Xavier si hrál s propiskou, která mu vyčnívala z kapsičky na hrudi.

„Vím, že řada francouzských praktických lékařů se tváří skepticky na behaviorální terapii. Tento postup našel inspiraci v anglosaských zemích a v Pinelově ústavu v Montrealu, odkud jsem přišel. Zaznamenali jsme pozoruhodné výsledky. Vaši francouzští kolegové se samozřejmě jen těžko smiřují s empirickou metodou přicházející z opačné strany Atlantiku. Vyčítají jí, že se kvůli ní dostávají do slepé uličky v tak základních pojmech, jako je podvědomí a superego, a že se ve strategii potlačení nemoci příliš spoléhá na pudy.“

Doktor Xavier hleděl na Dianu přes brýle s přehnanou shovívavostí.

„Mnoho lidí v této zemi dál propaguje taktiku vycházející spíš ze znalostí získaných psychoanalýzou a snažící se přetvářet hluboké vrstvy lidské osobnosti. Ignorují fakt, že absolutní absence pocitu viny a počitků u největších psychopatických perverzních deviantů

vede k neúspěchům těchto pokusů. U těchto nemocných funguje jediná věc, a sice drezura,“ řekl doktor Xavier a poslední slovo převaloval v ústech jako kousek ledu. „Škála odměn a trestů v subjektech vyvolává pocit odpovědnosti za činy a vede k podmíněnému jednání. Na žádost státních, lékařských a soudních orgánů tu posuzujeme stupeň nebezpečnosti,“ pokračoval a zastavil se u dalších dveří z tvrzeného skla.

„Většina studií ale tyto výsledky zpochybňuje,“ namítla Diana. „Podle některých odborníků se psychiatrické posouzení nebezpečnosti mýlí alespoň v jednom ze dvou případů.“

„To se skutečně říká,“ připustil Xavier, „ale spíš v tom smyslu, že nebezpečnost se příliš přeceňuje. Pokud je někdo skutečně nebezpečný, systematicky doporučujeme pobyt ve vězení, nebo prodloužení hospitalizace na základě našich posudků. A navíc, slečno Bergová,“ dodal se samolibým úsměvem, „tyto posudky reagují na základní potřeby naší společnosti. Soudy na nás chtějí, abychom místo nich rozhodli morální dilemma, *který z obviněných je schopen nápravy*. Jak si můžeme být jisti, že ten či onen člověk má sklon k nebezpečnému chování, a jak máme ochránit společnost a zároveň dodržet základní práva těchto individuí? Na tuto otázku nikdo nedokáže odpovědět. Proto soudy předstírají, že psychiatrické posudky jsou spolehlivé. Tím se samozřejmě nikdo nenechá zmýlit. Umožňuje to ovšem fungování soudní mašinerie, která je věčně obviňovaná z přepracovanosti. A vytváří iluzi, že soudci jsou moudří lidé a že jejich rozhodnutí vycházejí z dokonalé znalosti případu. To je mimochodem jedna z největších lží, na nichž je založena celá naše demokratická společnost.“

Další černá čtečka na zdi, ještě sofistikovanější než ta předcházející, s malým displejem, šestnáctikódovými tlačítky a s velkým červeným čidlem, k němuž Xavier přiložil palec pravé ruky.

„My samozřejmě tato dilemata s našimi chovanci neřešíme. Mnohokrát předvedli, jak jsou nebezpeční. Tohle je druhá bezpečnostní úroveň.“

Vpravo se nacházela malá prosklená buňka. Diana v ní opět spatřila dvě postavy. K její velké lítosti však Xavier jen prošel kolem a nezastavil se. Chtěla se seznámit s ostatním personálem, ale byla přesvědčená, že by to stejně k ničemu nevedlo. Oba muži ji přes sklo sledovali pohledem. Náhle ji napadlo, jak ji tady asi přijmou. Mluvil o ní vůbec Xavier? Choval se zákeřně a připravil jí horkou půdu?

Na zlomek vteřiny se ve vzpomínkách nostalgicky vrátila ke svému pokoji na koleji, k přátelům na univerzitě, ke kanceláři na fakultě... Pak si vzpomněla na jednoho muže. Cítila, jak jí rudnou tváře, a rychle se snažila obraz Pierra Spitznera zahnat a zastrčit v myslí co nehlouběji.

SERVAZ SE V BLIKAJÍCÍM SVĚTLE zářivek prohlížel v zrcadle. Byl bledý jako duch. Opřel se oběma rukama o otlučený okraj umyvadla a zhluboka dýchal. Potom se naklonil a postříkal si obličej studenou vodou.

Sotva chodil. Měl pocit, že kráčí po vzduchových polštářích. Zpáteční cesta helikoptérou ho úplně vyřídila. Nahoře se počasí opravdu pokazilo a kapitánka Zieglerová musela křečovitě svírat ovládací páky. Stroj v poryvech větru klesal a houpal se jako kánoe na rozbouraném moři. Sotva se lyžiny dotkly země, Servaz vyskočil a utíkal se na záchod vyzvracet.

Otočil se a stehny se opřel o řadu umyvadel. Dveře byly popsané různými nápisy: BIB JE KRÁL HOR (obyčejné vytahování), SOFIA JE KURVA (včetně telefonního čísla), ŘEDITEL JE BLBEC (stopa?), pak následovala řada kreseb zobrazujících postavičky z komiksů souložících do zadku.

Servaz vyndal z kapsy malý digitální foťák, který mu Margot darovala k posledním narozeninám, přistoupil ke dveřím a všechno vyfotil.

Potom vyšel na chodbu a vrátil se do haly.

Venku zase začalo sněžit.

„Je vám líp?“ zeptala se Irène Zieglerová a Servaz v jejím úsměvu rozeznal upřímnou účast.

„Ano.“

„Co kdybychom začali s výsledky dělníků?“

„Kdyby vám to nevadilo, radši bych je vyslechl sám.“

Spatřil, jak se krásná tvář kapitánky Zieglerové uzavřela. Zvenčí zaslechl hlas Cathy d'Humièresové mluvící s novináři. Útržky stereotypních frází v obvyklém technokratickém stylu.

„Běžte se podívat na graffiti na záchodech a pochopíte proč,“ řekl Servaz. „V přítomnosti muže se možná odhodlají promluvit... Před ženou budou mlčet.“

„Dobře. Ale nezapomínejte, že na vyšetřování jsme dva, majore.“

PĚT MUŽŮ SLEDOVALO JEHO PŘÍCHOD a v jejich pohledech se mísily obavy, vyčerpání a hněv. Servaz si uvědomil, že jsou v této místnosti zavření už od rána. Evidentně jim přinesli jídlo a pití. Na velkém konferenčním stole se válely krabice od pizzy a sendvičů, prázdné kelímky a plné popelníky. Mužům začínaly ra-

šit vousy a byli rozcuchaní, jako kdyby ztroskotali na pustém ostrově. Jedinou výjimkou byl kuchař, vousáč s holou a lesklou hlavou se spoustou kroužků v uších.

„Dobrý den,“ řekl Servaz.

Žádná odpověď. Všichni se však trochu napřímili. Četl v jejich očích překvapení. Oznámili jim, že za nimi přijde velitel kriminálního útvaru, a teď přišel chlápek vypadající spíš jako profesor nebo novinář, čtyřicátník se špatně oholenými tvářemi, v sametovém saku a obnošených džínách. Servaz mlčky odstrčil umaštěnou krabici od pizzy a kelímek, v němž na dně ve zbytku kávy plavaly vajgly. Potom se opřel zadkem o stůl, prohrábl si hnědé vlasy a obrátil se k nim.

Prohlížel si je. Jednoho po druhém. U každého se na deset vteřin zastavil. Všichni kromě jednoho sklopili oči.

„Kdo ho viděl první?“

Chlapík sedící v rohu místnosti zvedl ruku. Měl na sobě triko s krátkým rukávem a nápisem UNIVERSITY OF NEW YORK a přes něj oblečenou kostkovanou košili.

„Jak se jmenujete?“

„Huysmans.“

Servaz vytáhl ze saka zápisník.

„Povídejte.“

Huysmans vzdychl. Jeho trpělivost byla v posledních hodinách vystavena tvrdé zkoušce a on obvykle vůbec trpělivý nebyl. Svou historku už vyprávěl nejmíň šestkrát, a tak všechno popisoval trochu mechanicky.

„Sjeli jste dolů a vůbec jste na konstrukci nevstoupili. Proč?“

Ticho.

„Měli jsme strach,“ přiznal se ten, který právě promluvil. „Báli jsme se, že se ten chlap ještě potuluje kolem. Nebo že se schovává v chodbě.“

„Proč si myslíte, že to byl muž?“

„Dovedete si představit, že by něco takového udělala ženská?“

„Dochází mezi dělníky k hádkám a sporům?“

„Všude je něco,“ řekl druhý muž. „Rvačky opilců, nevěrný ženských, chlapi, co se nemůžou ani cejtit. To je všechno.“

„Jak se jmenujete vy?“

„Gratien Etcheverry.“

„Život tam nahoře musí být tvrdý, ne?“ zeptal se Servaz. „Riziko, izolace, promiskuita, z toho vždycky vzniká napětí.“

„Chlapi, který posílaj tam nahoru, maj dubový palice, komisaři. Ředitel vám to už určitě řek. Jinak by zůstali dole.“

„Nejsem komisař, ale major. Ale stejně, bouřky, špatné počasí, z toho by hráblo každému, ne?“ naléhal. „Říkali mi, že v tak vysoké nadmořské výšce se špatně spí.“

„To je pravda.“

„Rozvedte to.“

„První noc je člověk úplně vyřízenej díky vejšce a dřině, takže spí jako pařez. Ale potom začne spát čím dál míň. Poslední noci jen dvě nebo tři hodiny. Dostane horskou nemoc. Vzpamatuje se až o víkendu.“

Servaz si je znovu prohlédnul. Někteří souhlasně přikyvovali. Tvrdí chlapi, kteří nevystudovali žádné školy a nepovažují se za pupek světa, nesnaží se vydělat snadno peníze, ale mlčky dřou pro dobro všech. Všichni byli přibližně stejně staří jako on, bylo jim mezi čtyřicítkou a padesátkou, nejmladšímu tak třicet. Najednou

se začal stydět za to, co právě dělá. Pak znovu zachytil vyhýbavý pohled kuchaře.

„Říká vám něco ten kůň? Znali jste ho? Už jste ho někde viděli?“

Překvapeně na něj hleděli a pak pomalu zavrtěli hlavami.

„Došlo tam nahore někdy k nějakému neštěstí?“

„Mockrát,“ odpověděl Etcheverry. „Naposled před dvěma lety. Jeden chlap tam přišel o ruku.“

„Co dělá teď?“

„Pracuje dole v kanceláři.“

„Jak se jmenuje?“

Etcheverry zaváhal. Zrudl v obličeji. Rozpačitě se rozhlédl po ostatních.

„Schaab.“

Servaz si řekl, že se bude muset na toho Schaaba zeptat. *Kůň přišel o hlavu / dělník o ruku...*

„Nějaké smrtelné neštěstí?“

Etcheverry udělal zamítavé gesto.

Servaz se otočil k nejstaršímu. Byl to udělaný chlap v tričku s krátkými rukávy, vystavující na odiv svalnaté paže. Spolu s kuchařem byl jediný, kdo zatím nepromluvil. A jediný, kdo před Servazovým pohledem nesklopil zrak. V jeho bledých očích zářila výzva. Tvář plochá a masivní. Chladný pohled. Omezený duch, v němž není místo pro pochybnosti, řekl si Servaz.

„Vy jste tu nejdéle?“

„Jo,“ odpověděl muž.

„Jak dlouho tu pracujete?“

„Nahore, nebo dole?“

„Nahore i dole.“

„Třiadvacet let nahore. Dvačtyřicet let celkem.“

Jednotvárný hlas bez modulací. Jako klidná hladina horského jezera.

„Jak se jmenujete?“

„Proč to chceš vědět?“

„Tady kladu otázky já, ano? Tak jak se jmenuješ?“ zeptal se Servaz a na tykání odpověděl tykáním.

„Tarrieu,“ odpověděl rozpačitě muž.

„Kolik ti je?“

„Šedesát tři.“

„Jaké jsou vztahy s ředitelstvím? Můžete mluvit bez obav, z téhle místnosti se ven nic nedostane. Před chvílí jsem si přečetl na záchodě graffiti: „Ředitel je blbec.““

Tarrieu se ušklíbl, napůl pohrdavě, napůl pobaveně.

„To je pravda. Ale kdyby se jednalo o pomstu, našli bychom nahore jeho, ne koně. Nemyslíš, *pane policajto*?“

„Kdo tady mluví o pomstě?“ odpověděl Servaz stejným tónem.

„Chceš vést vyšetřování místo mě? Nechceš se stát policajtem?“

Několik mužů se uštěpačně zasmálo. Servaz viděl, jak rudá barva stoupá Tarrieuovi do tváře a jak se tam rozpíjí jako inkoust ve vodě. Tenhle muž je samozřejmě schopný násilí. Ale jak daleko by dokázal zajít? To byla věčná otázka. Tarrieu otevřel ústa k odpovědi, ale na poslední chvíli se vzpamatoval.

„Ne,“ řekl jen.

„Zná někdo z vás ten jezdecký areál?“

Kuchař s kroužky v uších rozpačitě zvedl ruku.

„A vy se jmenujete jak?“

„Marousset.“

„Jezdíte na koni, Maroussete?“

Tarrieu za Servazovými zády hlasitě polkl a ostatní to udělali po něm. Servaz cítil, jak se ho zmocňuje hněv.

„Ne... jsem jen kuchař... Občas chodím pomáhat kuchaři pana Lombarda... na zámek... když je tam nějaká oslava... narozeniny... čtrnáctej červenec... jezdeckej areál je hned vedle.“

Marousset měl velké světlé oči s obrovskými panenkami, připomínajícími hlavičky špendlíků. Hrozně se potil.

„Toho koně jste už viděl?“

„Nezajímám se o koně... Možná... Koní je tam spousta...“

„A pana Lombarda vídáte často?“

Marousset naznačil, že ne.

„Chodím tam dolů tak jednou ročně... nebo dvakrát... a skoro nikdy nevycházím z kuchyně.“

„Ale občas jste ho viděl, že?“

„Ano.“

„Chodí často do elektrárny?“

„Lombard? Sem?“ zeptal se Tarrieu sarkasticky. „Tahle elektrárna je pro něj jen zrnko písku. Copak ty zkoumáš každý stéblo trávy, když sekáš zahradu?“

Servaz se otočil k ostatním. Všichni krátce přikývli.

„Lombard žije jinde,“ pokračoval Tarrieu stejně provokativním tónem. „V Paříži, New Yorku, na Antilách, na Korsice... A na tuhle elektrárnu kašle. Nechává si ji, protože podle závěti svejch rodičů si ji nechat musí. Ale nic pro ni nedělá.“

Servaz přikývl. Měl chuť odpovédět něco břitkého. Ale k čemu by to bylo dobré? Možná že Tarrieu má pravdu. Možná někdy

v minulosti narazil na nějaké zkorumpované nebo nekompetentní poldy. *Lidi jsou jen ledovec*, pomyslel si. Pod povrchem zůstává obrovská masa nevysloveného, masa bolestí a tajemství. Nikdo není ve skutečnosti takový, jak vypadá.

„Můžu ti dát jednu radu?“ ozval se najednou Tarrieu.

Servaz strnul a okamžitě byl ve střehu. Ale Tarrieův tón se změnil. Už nebyl nepřátelský, pohrdavý nebo sarkastický.

„Poslouchám.“

„Strážní,“ řekl nejstarší dělník. „Místo abys ztrácel čas s námi, měl bys vyslechnout strážný. Trošku s nima zacloumat.“

Servaz na něj upřeně hleděl.

„Proč?“

Tarrieu pokrčil rameny.

„Ty jsi polda,“ odpověděl.

SERVAZ KRÁČEL CHODBOU, prošel létacími dveřmi a z přetopené místnosti se náhle ocitl v promrzlé hale. Světla blesků z fotoaparátů zvenčí se v hale odrážela v krátkých záblescích a tvořila velké znepokojivé stíny. Servaz viděl, jak Cathy d’Humièresová nastupuje do auta. Stmívalo se.

„Tak co?“ zeptala se Zieglerová.

„Ti chlapi pravděpodobně v ničem nejedou. Ale chci o nich mít kompletní informace. A hlavně o dvou z nich. První je kuchař jménem Marousset. Druhý se jmenuje Tarrieu. A také o jistém Schaabovi. Minulý rok přišel při nějakém neštěstí o ruku.“

„A proč ti dva?“

„Prostě si je chci jen ověřit.“

Znovu v duchu viděl Maroussetův pohled.

„Podívejte se i do rejstříku trestaných osob, jestli tam nemají toho kuchaře.“

Kapitánka Zieglerová se na něj pozorně zahleděla, ale nedodala nic.

„A jak pokračuje vyšetřování v okolí?“ zeptal se.

„Vyslýcháme obyvatele vesnic stojících na cestě do elektrárny. Jestli si někdo dnes v noci nevšiml nějakého nákladního auta. Zatím jsme nezjistili nic.“

„A dál?“

„Našli jsme na zdech centrály graffiti. Jestli se tady potulují sprejeři, možná něco viděli nebo slyšeli. Něco takového přece vyžaduje přípravu a hledání vhodného místa. Což nás zase přivádí zpátky ke strážným. Možná vědí, kdo ty graffiti maluje a proč nic neslyšeli.“

Servaz si vzpomněl na Tarrieuova slova. Přidal se k nim Maillard. V malém notýsku měl poznámky.

„A co Wagnierův ústav?“ zeptal se Servaz. „Za prvé, ten čin evidentně spáchal nějaký blázen. A za druhé, pár kilometrů odtud jsou zavření šílení zločinci. I když ředitel ústavu tvrdí, že nikdo z jeho chovanců nepřešel zeď, musíme si tu informaci pečlivě ověřit.“

Podíval se na Zieglerovou a pak na Maillarda.

„Máte k dispozici nějakého psychiatra?“

Zieglerová si s Maillardem vyměnili pohledy.

„Nějaký psycholog specializující se na kriminologii by měl přijet v nejbližších dnech,“ odpověděla Irène Zieglerová.

Servaz se zamračil. *Psycholog specializující se na kriminologii kvůli koni?* Věděl, že četnictvo vede v této a v mnoha jiných oblastech před policií o několik délek, ale stejně mu připadalo, že tohle

BERNARD MINIER

je už přehnané. Ani četnictvo by nemělo své odborníky tak snadno zneužívat.

Éric Lombard má opravdu dlouhé prsty...

„Máte štěstí, že jsme tady,“ řekla ironicky Zieglerová a vytrhla ho z myšlenek. „Kdyby nás nebylo, už byste musel volat nezávislého experta.“

Neodporoval. Věděl, co chce Zieglerová říct. Policisté neměli vlastní profilové psychology jako četnictvo a často museli povolávat odborníky zvenčí. Ne všichni psychologové však měli pro tuto práci kvalifikaci.

„Ale vždyť se jedná jen o koně,“ odpověděl nepřesvědčivě.

Podíval se na ni. Irène Zieglerová se už neusmívala. V její tváři naopak četl napětí a strach. Vrhla na něj pohled plný otázek. *Už ten případ nebere na lehkou váhu*, pomyslel si. I ji napadlo, že se za tím hrůzným činem může skrývat ještě něco mnohem vážnějšího.

5.

„ČETLA JSTE *STROJ ČASU*?“ Kráčeli dlouhou prázdnou chodbou. Kroky v ní rezonovaly a přehlušovaly psychiatrovo neustálé žvanění.

„Ne,“ odpověděla.

„Socialista H. G. Wells se zaobíral otázkami technologického pokroku, sociální spravedlnosti a třídního boje. Zahrnoval svět především tématy o genetické manipulaci, o které píše v *Ostrově doktora Moreaua*, nebo o vědeckých šílencích v *Neviditelném*. Ve *Stroji času* si představuje, že jeho vypravěč cestuje do budoucnosti. Zjistí, že Anglie se stala do jisté míry pozemským rájem, kde žije mírumilovný a nevědomý lid. *Eloi*.“ Nepřestával na ni hledět, ani když strkal kartu do další čtečky. „*Eloi* jsou potomky privilegovaných vrstev měšťanské společnosti. Během uplynulých tisíce let dosáhli takového stupně komfortu a stability, že jejich inteligence zeslábla natolik, že dosahuje úrovně pětiletého dítěte. Protože nemuseli během staletí nic dělat, velmi snadno se unaví. Jsou to krásné a veselé bytosti, ale zároveň strašlivě lhostejné. Když se jeden z nich před očima druhých topí, nikdo mu nepřijde na pomoc.“

Diana ho poslouchala jen napůl ucha. Pokoušela se zachytit nějakou známku života, nějakého lidství a vyznat se v tomto labyrintu.

„Když se setmí, vypravěč objeví další realitu. Tentokrát ještě mnohem hrůznější. *Eloi* nejsou sami. Pod zemí žije druhá, ohavná

rasa, které se všichni bojí: *Morlokové*. Jsou to potomci proletariátu. Kvůli chamtivosti svých pánů se pomaličku vzdálili od vyšších tříd a stali se odlišnou rasou, tak ošklivou, že je odsouzená k životu v podzemních chodbách a šachtách. Natolik si odvykli světlu, že z podzemí vycházejí jen v noci. Jakmile zapadne slunce, *Eloi* prchají idylickou krajinou a shromažďují se v polorozpadlých palácích. Aby *Morlokové* přežili, stanou se z nich kanibalové...”

Dianu psychiatrovo žvanění začínalo pomalu rozčilovat. Co tím chce vůbec říct? Evidentně se rád poslouchá.

„Není to přesný popis naší společnosti, slečno Bergová? Na jedné straně máme *Eloi*, jejichž inteligence a vůle díky jejich laskavosti zeslábla. Absence nebezpečí se pro ně stala odnoží egoismu a lhostejnosti. Na druhé straně jsou tu predátoři, kteří jim dávají starou lekci strachu. Vy a já jsme *Eloi*, slečno Bergová... A naši chovanci *Morlokové*.”

„Není to trochu zjednodušující?“

Xavier její poznámku ignoroval.

„Víte, jaké je morální poučení tohoto příběhu? Jedno samozřejmě existuje. Wells se domníval, že oslabení inteligence je zcela přirozený následek... vymizení nebezpečí. Když zvíře žije v dokonalé harmonii s okolím, přestane mít reflexy. Příroda nepovolá na pomoc inteligenci, pokud zvyk a instinkt nestačí. Inteligence se rozvíjí jen tam, kde existují změny a... nebezpečí.“

Dlouze na ni hleděl s širokým úsměvem na tváři.

„Co kdybychom si promluvili o personálu?“ řekla. „Moc lidí jsme doteď nepotkali. Všechno je zautomatizované?“

„Zaměstnáváme třicet ošetřovatelů plus šest sester, jednoho internistu, jednoho sexuologa, jednoho šéfkuchaře, sedm lidí

v kuchyni a devět údržbářů. Všichni jsou tu samozřejmě zaměstnani jen na půl úvazku, protože nás k tomu nutí rozpočet. Jedinými stálými zaměstnanci jsou tři noční ošetřovatelé, vrchní sestra, šéfkuchař a ... já. V noci nás tu spí šest. Tedy doufám, že strážní nespí," dodal a krátce se zasmál. „S vámi nás tu bude celkem sedm," ukončil svůj projev s úsměvem.

„Šest na osmdesát osm pacientů?"

A kolik je strážných? napadlo ji okamžitě. Myslela na obrovskou budovu, v níž v noci skoro nikdo není, jen osmdesát osm nebezpečných psychotiků uzavřených v opuštěných chodbách. Zamrazilo ji.

Xavier zpozoroval její reakci. Úsměv na tváři se mu rozšířil a zároveň se do jejích očí svým černým zářivým pohledem vpil tak, že měla pocit, jako by spadla do louže nafty.

„Už jsem vám to říkal. Bezpečnostní systémy jsou nejen rozsáhlé, ale i účinné. Od založení Wargnierova ústavu tady nikdy nedošlo k útěku ani k významnějšímu incidentu.“

„Jaké medikamenty jim podáváte?"

„Ukázalo se, že podávání antiobsesiv je účinnější než podávání klasických léků. Naše léčba je postavena na kombinaci léků na hormonální bázi s antidepresivy. Tato léčba přímo ovlivňuje produkci hormonů spojených se sexuální aktivitou a oslabuje obsesivní poruchy. V případě našich sedmi chovanců na jednotce A je tahle léčba samozřejmě absolutně neúčinná..."

Vstoupili do obrovské haly u paty schodiště, nad nímž byla vidět stěna z neopracovaného kamene. Diana předpokládala, že se jedná o zdi, které viděla, ještě než sem přijela, s řadou malých oken, připomínajících vězení. Kamenné zdi, betonové schodiště, cementová podlaha. Dianu napadlo, k čemu asi tahle budova měla sloužit pů-

vodně. Prosklenou stěnou byly nicméně vidět hory pohlčené temnotou. Překvapilo ji, jak velká za oknem vládne tma. Vůbec neměla pojem o čase. Najednou se vedle ní zjevil nějaký mlčenlivý stín a Diana musela zadržet překvapivé zájmutí.

„Slečno Bergová, dovolte, abych vám představil naši vrchní sestru Élisabeth Ferneyovou. Jak se dnes večer mají naši šampioni, Liso?“

„Jsou trochu nervózní. Nevím, jak to udělali, ale už vědí o tom, co se stalo v elektrárně.“

Chladný, autoritativní hlas. Vrchní sestře bylo asi čtyřicet, byla vysoká, měla sice přísné, ale docela hezké rysy, hnědé vlasy, nadřazený výraz a přímý pohled, ale jako kdyby byla neustále v defenzivě. Když Diana zaslechla její poslední větu, okamžitě si vzpomněla na zátarasy na silnici.

„Cestou sem mě zastavili četníci,“ řekla. „Co se stalo?“

Xavier ani neuznal za vhodné jí odpovědět. Jako kdyby tady najednou byla navíc. Lisa Ferneyová k ní na okamžik otočila hnědé oči a potom se znovu upřeně zahleděla na psychiatra.

„Nechcete jí dnes večer ukázat jednotku A, že ne?“

„Slečna Bergová je naše nová... psycholožka, Liso. Jen na krátkou dobu. Ale bude mít přístup všude.“

Vrchní sestra na Dianu opět pohlédla.

„V tom případě předpokládám, že se budeme vídat častěji,“ řekla, otočila se a začala stoupat nahoru po schodech.

Betonové schodiště je dovedlo k dalším dveřím nacházejícím se v budově až úplně nahoře. Tady nebyla prosklená stěna, ale v silných ocelových dveřích bylo umístěno jen čtvercové okénko. Diana za ním spatřila úplně nový prostor. Připomínal jí vyrovnávací komoru v po-

norce nebo podzemí banky. Zabírala je bezpečnostní kamera umístěná nad dveřmi.

„Dobrý večer, Lucasi,“ řekl Xavier a zvedl obličej ke kameře. „Otevřeš nám?“

Dvoudiodová lampa změnila světlo z červené na zelenou a Xavier otevřel opancérované dveře. Jakmile se ocitli uvnitř, mlčky čekali, až se za nimi zase zamknou. V tomto uzavřeném prostoru Diana cítila kovovou a anorganickou vůni, s níž se mísila vůně parfému vrchní sestry stojící vedle ní. Za druhými dveřmi se najednou ozval řev a ona se celá zachvěla. Křik se ozýval ještě dlouho, než úplně utichl.

„Jak už jsem vám říkal, na našich sedm chovanců z jednotky A,“ řekl Xavier, jenž se tvářil, že řev vůbec neslyší, „aplikujeme speciální averzivní léčbu. Jakýsi druh drezury.“ Použil tohle slovo podruhé a Dianu znovu zamrazilo. „Opakuj, tato individua jsou čistí sociopati. Žádné výčitky svědomí, žádná empatie, žádná naděje na vyléčení. Kromě té drezury se spokojujeme jen s minimální terapií, například jim pravidelně kontrolujeme obsah serotoninu v krvi. Příliš nízký obsah serotoninu je spojený s impulzivitou a násilím. Co se týče ostatního, nikdy jim nedáváme příležitost k útoku. Tahle monstra se ničeho nebojí. Vědí, že se odtud nikdy nedostanou. Neuznávají žádné hrozby, žádné autority.“

Ozvalo se pípnutí a Xavier položil pečlivě udržované prsty na druhou čtečku.

„Vítejte v pekle, slečno Bergová. Ale ne dnes večer. Ne dnes večer. Lisa má pravdu. Dnes večer tam půjdu sám. Lisa vás doprovodí ven.“

SERVAZ UPŘENĚ HLEDĚL NA DRUHÉHO STRÁŽNÉHO.

„Takže jsi nic neslyšel?“

„Ne.“

„Kvůli televizi?“

„Nebo možná kvůli rádiu,“ odpověděl muž. „Když se nedíváme na televizi, posloucháme rádio.“

„Pouštíte si ho nahlas?“

„Dost nahlas, jo.“

„A tu noc jste se dívali, nebo poslouchali?“

Strážný vzdychl. Svou verzi opakoval četníkům a tomuhle pol-dovi už potřetí.

„Na fotbal. Marseille–Atlético Madrid.“

„A po zápase jste si pustili DVD, je to tak?“

„Je.“

Od hlavy se mu odráželo světlo zářivky. Vlasy měl ostříhané na-krátko.

Servaz si všiml velké jizvy. Když vstoupil do místnosti, instink-tivně začal strážnému tykat. S podobnými lidmi se nejlépe jedná, když člověk pronikne přímo do jejich životního prostoru, aby si uvědomili, kdo je tu pánem.

„A co to bylo za film?“

„Horor... Takovej béčkovej film. *Oči noci*.“

„A zvuk jste měli puštěný jak?“

„Nahlas. Už jsem vám to říkal.“

Dlouhé Servazovo mlčení vyvádělo strážného z míry. Cítil po-třebu vysvětlovat.

„Můj kolega je trochu nahluchlej. A pak, jsme tady sami. Tak proč bysme měli brát na někoho ohled?“

Servaz s chápavým výrazem přisvědčil. Strážný odpovídal skoro slovo od slova stejně jako jeho kolega.

„Fotbal trval jak dlouho?“

Strážný na něj pohlédl, jako kdyby Servaz spadl z jiné planety.

„Dvakrát pětáctýřicet minut. Plus přestávka a prodloužení... celkem asi dvě hodiny...“

„A film?“

„To nevím... hodinu a půl... dvě hodiny.“

„V kolik začal fotbal?“

„Byla to Liga mistrů. Ve tři čtvrtě na devět.“

„Hm, hm... Takže jsme se dostali do doby kolem půl jedné v noci... Pak jste šli na obchůzku?“

Strážný sklopil provinile hlavu.

„Nešli.“

„Proč?“

„Dívali jsme se na další film.“

Servaz se naklonil. Zachytil v okně svůj odraz. Venku už byla černá noc. Teplota musela klesnout hluboko pod nulu.

„Na další horor?“

„Ne...“

„Tak na co?“

„Na porno...“

Servaz nakrčil obočí a muž se na něj usmál jako krutý a zvrhlý králik. Na okamžik měl Servaz pocit, že je to postava z komiksu.

„Hm, dobře... Do kolika?“

„Já nevím, tak do dvou...“

„Sakra! A pak?“

„Pak co?“

„Šli jste na obchůzku?“

Tentokrát strážnému evidentně poklesla ramena.

„Ne.“

„Další film?“

„Ne. Šli jsme spát.“

„Vy nejste povinni chodit na obchůzky?“

„Jsme.“

„Jak často?“

„Každou druhou nebo třetí hodinu.“

„Ale tu noc jste nešli na obchůzku ani jednou, pokud se nepletu.“

Strážný hleděl na špičky svých bot, jako by zpozoroval nějakou malou skvrnu.

„Nešli...“

„Neslyšel jsem.“

„NEŠLI.“

„Proč?“

Tentokrát strážný zvedl hlavu.

„Poslyšte, kdo by sem asi tak uprostřed zimy chodil? Nikdy tu nikdo není... Je tady prázdno. Tak proč bysme měli chodit na obchůzky?“

„Protože jste za to placení, ne? A co ta graffiti na zdech?“

„Jo, mladý sem občas lezu... Ale jenom v létě.“

Servaz se naklonil, až měl tvář jen několik centimetrů od obličej strážného.

„Takže kdyby sem během toho filmu přijelo auto, neslyšeli byste ho?“

„Ne.“

„A lanovku?“

Strážný na okamžik zaváhal. Servazovi to neuniklo.

„Taky ne.“

„Jsi si tím jistý?“

„Ehm... ano.“

„A vibrace?“

„Co vibrace?“

„Lanovka vyvolává vibrace. Cítil jsem je. Vy jste je tu noc necítili?“

Nové zaváhání.

„Zaujal nás ten film.“

Lhal. Servaz si tím byl absolutně jistý. Lži si připravili ještě před příjezdem četníků. Stejně odpovědi, stejná zaváhání.

„Fotbalový zápas plus dva filmy, to dělá kolem pěti hodin,“ počítal Servaz, jako kdyby byl číšník a vyřukával účet na registrační pokladně. „Během filmu se neozval žádný zvuk, je to tak? Ale ve filmu jsou tichá místa. Hlavně v hororech... *Hlavně* v hororech... Když roste napětí, když film vrcholí...“ Servaz se naklonil ještě víc, až se skoro dotýkal obličeje strážného. Cítil jeho zkažený dech... a taky strach. „Herci přece neztrácí celý ten čas řvaním nebo škrcením, že? A jak dlouho trvá lanovce, než dojede nahoru? Patnáct minut? Dvacet? Totéž platí i o jízdě dolů. Víš, co tím chci říct? Byla by to přece kurevská náhoda, kdyby zvuky z filmu přehlušily rachot lanovky, ne? Co si o tom myslíš?“

Strážný na něj vrhl pohled šťvaného zvířete.

„Já nevím,“ řekl. „Možná se to stalo předtím... nebo při fotbalu... my jsme každopádně nic neslyšeli.“

„Máte to DVD?“

„Ehm... ano.“

„Výborně. Tak si uděláme malou rekonstrukci, abychom viděli, jestli vaše soukromá projekce přehluší všechny zvuky. Totéž zkusíme s fotbalem. I s pornem... Musíme to dotáhnout do konce.“

Servaz viděl, jak se na obličejí strážného objevily velké kapky potu.

„Trochu jsme popíjeli,“ řekl tak potichu, že ho Servaz musel požádat, aby to zopakoval.

„Prosím?“

„*Trochu jsme popíjeli...*“

„Hodně?“

„Dost.“

Strážný zvedl ruce dlaněmi nahoru.

„Poslyšte... Vůbec si neumíte představit, jak tady v zimě vypadají noci, komisaři. Rozhlédli jste se tady? Když se setmí, člověk tady má pocit, že zůstal sám na celém světě. Je to jako by... jako bysme se ocitli v nicotě... na pustém ostrově... na ostrově ztraceným v moři sněhu a ledu,“ dodal překvapivě lyricky. „V centrále kašlou na to, co tady v noci děláme. Pro ně jsme neviditelný, neexistujeme. Jen si přejou, aby jim tu nikdo nekradl materiál.“

„Nejsem komisař, ale major. Ale stejně se sem někdo dostal, vyrazil dveře, pustil lanovku a do kabiny naložil mrtvého koně,“ řekl Servaz trpělivě. „To přece zabere spoustu času. A nemohlo to proběhnout nepozorovaně.“

„Zavřeli jsme okenice. Tu noc byla bouřka. A topení moc netopí. A tak se tu zavřeme a pijeme, abysme se zahřáli, a pouštíme si televizi nebo muziku nahlas, abysme neslyšeli vítr. Kdybyste slyšel, jak burácí, myslel byste si, že je to uragán. Neplníme si svoje povinnosti, to je pravda, ale za koně nemůžeme.“

Bod pro něj, uvědomil si Servaz. Skutečně si neuměl představit, jak tady vypadá bouře. Poryvy větru, sníh, staré budovy, průvan, skřípění okenic a dveří... instinktivní strach. Takový, jaký lidé odjakživa cítí, když čelí tváří v tvář nekontrolovatelnému vzteku živlů. I když jsou dva lidé spolu, může je to vyděsit.

Váhal. Výpovědi obou mužů se shodovaly. A přesto jim nevěřil. Něco v nich nehrálo. Servaz si byl jistý jedinou věcí: *lhali*.

„TAKŽE?“

„Jejich výpovědi se shodují.“

„Ano.“

„Až příliš.“

„Já si myslím to samé.“

Servaz seděl s Maillardem a Zieglerovou v malé místnosti bez oken, osvětlené mdlou zářivkou. Na zdi visel plakát: *Prevence pracovních úrazů a předcházení profesionálních rizik*, s radami a telefonním číslem. Na tvářích obou četníků se odrážela únava. Servaz věděl, že totéž platí o něm. V tuhle hodinu a na tomto místě měli pocit, že došli až na konec, na konec únavy, na konec světa, na konec noci...

Někdo přinesl kelímky s kávou. Servaz se podíval na hodinky: 5 hodin 32 minut. Ředitel elektrárny už před dvěma hodinami odjel domů. Když se s nimi loučil, měl šedivou tvář a zarudlé oči. Servaz se zamračil, když viděl, jak Zieglerová Źuká do klávesnice notebooku. Navzdory únavě se soustředila na zprávu.

„Než je od sebe oddělili, domluvili se, co budou říkat,“ uzavřel a napil se kávy. „Buď se na tom podíleli, nebo skrývají něco jiného.“

„Co by mohli udělat?“ zeptala se Zieglerová.

Chvilí přemýšlel, pak zmačkal plastový kelímek, hodil ho do koše, ale netrefil se.

„Nic na ně nemáme,“ řekl, sehnul se a zvedl kelímek. „Necháme je odejít.“

V duchu si znovu vybavil jejich obličej. Ani jeden v něm nevzbuzoval důvěru. S takovými typky se potkával celých sedmnáct let své kariéry. Než je začal vyslýchat, Zieglerová mu řekla, že mají záznam v registru přestupků. To ovšem vůbec nic neznamenalo. V registru bylo zaznamenáno šestadvacet milionů přestupků, z nichž některé patřily do páté kategorie, zahrnující přestupky spáchané v nezletilosti.

Zieglerová mu však oznámila, že oba také figurují v takzvaném Věstníku číslo jedna soudní policie. Oba dostali bezpodmínečné tresty, vzhledem ke zmiňovaným činům relativně nízké. Ublížení na zdraví, vyhrožování zabitím, omezování osobní svobody, vydírání a celá škála nejrůznějších násilí, z nichž některých se dopustili na svých kamarádech. I přes dlouhý trestní rejstřík nestrávili oba ve vězení déle než pět let. Během výslechu se chovali jako beránci a tvrdili, že žijí slušně a že si vzali z minulosti ponaučení. Jejich víra byla velká, upřímnost nulová. Přehnaná sebechvála, na kterou by jim skočil leda tak jejich obhájce. Servaz si uvědomil, že kdyby nebyl polda a kdyby jim stejné otázky položil někde na osamělém parkovišti, strávil by určitě ošklivou čtvrthodinku a jim by udělalo radost, kdyby mu mohli ublížit.

Přešel si rukou obličej. Irène Zieglerová sice měla kolem krásných očí temné kruhy, ale jemu tak připadaly ještě půvabnější. Sundala si sako uniformy a světlo zářivky skotačilo v jejích blondátých vlasech. Zpod límce košile jí vykukovalo malé tetování. Čínský znak.

„Dáme si pauzu a pár hodin se prospíme. Jaký je program na zítřek?“

„Jezdecký areál,“ řekla. „Poslala jsem muže zapečetit boxy. Zítra to tam prohlédnou technici.“

Servaz si vzpomněl, že Marchand mluvil o vloupání.

„Začneme tamějšími zaměstnanci. Není možné, aby nikdo nic neviděl nebo neslyšel. Kapitáne?“ obrátil se na Maillarda, „myslím, že už vás nepotřebujeme. Budeme vás o všem informovat.“

Maillard přikývl.

„Existují dvě otázky, na které musíme znát odpovědi co nejdřív. Kam se poděla hlava? A proč si někdo dal tu práci a pověsil zvíře na horní stanici lanovky? To určitě něco znamená.“

„Elektrárna je majetkem Lombardovy skupiny,“ poznamenala Zieglerová, „a Freedom byl oblíbeným koněm Érika Lombarda. Tím činem rozhodně někdo mířil na něj.“

„Z něčeho ho obviňuje?“ zeptal se Maillard.

„Nebo se mu někdo mstí.“

„Msta může souviset s obviněním,“ řekl Servaz. „Člověk jako Lombard má určitě nepřátele, ale nedokážu si představit, že by nějaký obyčejný obchodní konkurent zinscenoval takové divadlo. Hledejme spíš mezi zaměstnanci, mezi těmi, kteří byli propuštěni nebo mají psychiatrickou minulost.“

„Existuje ještě jedna hypotéza,“ řekla Zieglerová a zavřela notebook. „Lombard je zástupcem nadnárodní společnosti a podniká v mnoha zemích, v Rusku, Jižní Americe, Asii, na jihovýchodě.... Možná někde zkrřížil cestu mafiánům nebo organizovaným zločincům.“

„Dobře. Nezavrhujeme žádnou hypotézu a v tuto chvíli nevylučujeme nic. Je tady někde v okolí dobrý hotel?“

BERNARD MINIER

„V Saint-Martin je asi patnáct hotelů,“ odpověděl Maillard.
„Záleží na tom, co hledáte. Kdybych byl na vašem místě, zkusil bych Le Russell.“

Servaz informaci zaregistroval, ale dál myslel na strážné. Na jejich mlčení a rozpaky.

„Ti chlapi mají strach,“ řekl náhle.

„Cože?“

„Ti strážní. Něco, nebo někdo jim nahnal strach.“

6.

SERVAZ SE S TRHNUTÍM PROBUDIL, když mu zazvonil mobil. Podíval se na budík: 8 hodin 37 minut. *Do prdele!* Neslyšel zvonění. Měl se nechat probudit telefonem z recepcce. Irène Zieglerová pro něj přijede za dvacet minut. Vzal telefon.

„Servaz.“

„Jak se daří tam nahoře?“

Espérandieův hlas... Jeho zástupce přišel do kanceláře jako obvykle první. Servaz si představil, jak zrovna čte nějaký japonský komiks nebo testuje nový počítačový program, jak mu do čela padají vlasy a na sobě má značkový svetr, který mu vybrala manželka.

„Těžko říct,“ odpověděl a zamířil do koupelny. „Řekněme, že se to nepodobá ničemu, co známe.“

„Krucí! Tak to bych rád viděl.“

„Uvidíš to na videu.“

„A čemu se to podobá?“

„Koni pověšenému na konečné stanici lanovky ve výšce dvou tisíc metrů nad mořem,“ odpověděl Servaz a volnou rukou reguloval teplotu sprchy.

Následovalo krátké ticho.

„Koni? Na konečné stanici lanovky?“

„Ano.“

Ticho se prodlužovalo.

„Kurva,“ řekl Espérandieu pochmurně a u mikrofonu si něčeho srkl.

Servaz by se klidně vsadil, že je to něco silnějšího než káva. Espérandieu byl specialista na molekuly. Molekuly na probuzení, molekuly na spaní, na paměť, na sílu, proti kašli, rýmě, migréně, bolestem žaludku... Nejneuvěřitelnější na tom byl fakt, že Espérandieu nebyl starý policista těsně před důchodem, ale mladý, sotva třicetiletý chlap v plné formě. V naprostém pořádku měl glyceridy i cholesterol, ale vymýšlel si imaginární neduhy, které se – alespoň některé – nakonec skutečně proměnily v reálný problém.

„Kdy se vrátíš? Potřebujeme tě tady. Ti kluci tvrdí, že je policie *zbila*. Jejich advokát říká, že ten dědek byl opilec,“ pokračoval Espérandieu, „a že jeho svědectví není průkazné. Žádá okamžité propuštění nejstaršího z nich. Ti dva zbývající už jsou doma.“

Servaz přemýšlel.

„A co otisky?“

„Budou nejdřív zítra.“

„Zavolej zástupce prokurátora. Řekni mu, ať to s tím starším klukem trochu pozdrží. Víme, že to udělali oni. Otisky je usvědčí. Ať to řekne soudci. A ty se pokus zalarmovat laboratoř.“

Zavěsil. Teď už byl úplně probuzený. Vyšel ze sprchy, rychle se osušil, vzal si čisté prádlo, vyčistil si zuby, prohlédnul se v zrcadle nad umyvadlem a myslel přitom na Irène Zieglerovou. Přistihl se, že se prohlíží déle než obvykle. Co na něm četnice vidí? Ještě poměrně mladého a docela urostlého chlapa, ale očividně strašně unaveného? Trochu omezeného, ale výkonného poldu? Rozvedeného muže, jehož samotu lze vyčíst z obličeje a ze stavu svršků? Kdyby měl po-

psat sám sebe, co by viděl? Bezpochyby váčky pod očima, vrásky kolem úst a mezi obočím. Vypadal, jako kdyby právě vylezl z bubnu pračky. Přesto byl přesvědčený, že je v něm pořád ještě něco mladistvého a vášnivého. Panebože! Co mě to najednou napadá? Z ničeho nic se cítil jako puberták. Pokrčil rameny a vyšel na balkon. Hotel Le Russell se tyčil mezi ulicemi v horní části Saint-Martin a z jeho oken byly vidět střechy celého města. Servaz se opřel o zábradlí a pozoroval, jak z úzkých uliček prchá temnota a jak ji střídá denní světlo. V devět hodin ráno bylo nebe nad horami průzračné a zářivé jako křišťálová kopule. Nahoře, ve výšce dvou tisíc pěti set metrů, vystupovaly ze stínu ledovce a zářily na slunci, které se stále ještě drželo za horským hřebenem. Přímo pod ním se rozprostíralo staré město a historické centrum. Vlevo za řekou se zvedaly zátarasý sídliště. Na opačné straně údolí, připomínajícího velkou mísu, se ve vzdálenosti dvou kilometrů rýsoval nejasný obrys zalesněného svahu, přerušeného širokým průsekem lanovky. Servaz viděl, jak se tmavé úzké uličky v centru města hemží lidmi spěchajícími do práce, jak se rozsvěcují reflektory dodávek s potravinami, jak pubertáci na skútrech s rachotícími výfuky míří do škol a obchodníci vytahují rolety obchodů. Zachvěl se. Ne snad kvůli chladu, ale protože si vzpomněl na oběšeného koně a na toho, kdo to udělal.

Naklonil se přes zábradlí. Zieglerová čekala dole a opírala se o služební auto. Uniformu vyměnila za rolák a koženou bundu. Kouřila cigaretu a přes rameno měla přehozenou kabelku.

Servaz sešel dolů a pozval ji na kafe. Měl hlad a chtěl něco sníst, než vyrazí. Zieglerová se podívala na hodinky, ušklíbla se, odlepila se od auta a šla za ním dovnitř. Le Russell byl hotel z třicátých let dvacátého století, se špatně vytopenými pokoji, nekonečnými

pochmurnými chodbami a vysokými stropy s okrasnými lištami. Ale jídelna se nacházela na široké verandě, kde stály pěkné stolky s květinami a odkud byl nádherný výhled, ze kterého se člověku tajil dech. Servaz se posadil ke stolku u okna a objednal si černou kávu a bagetu s máslem. Zieglerová si poručila sklenici čerstvé pomerančové šťávy. U vedlejšího stolu seděli španělští turisté, první v letošní zimní sezoně, hlasitě si povídali a věty doprovázeli drsnými mužskými výrazy.

Když Servaz otočil hlavu, všiml si něčeho, co ho zaujalo. Nejenže se Irène Zieglerová převlékla do civilu, ale v levé nosní dírce měla dnes ráno stříbrný kroužek, který se třpytil v denním světle pronikajícím do jídelny oknem. Takovou ozdobu by čekal na mladé dívčí tváři, nikoliv v nose důstojnice četnictva. Časy se mění, řekl si.

„Vyspala jste se dobře?“ zeptal se.

„Ne. Musela jsem si vzít půlku prášku na spaní. A vy?“

„Neslyšel jsem budík. V hotelu navíc skoro nikdo není. Většina turistů ještě nedorazila.“

„Do dvou týdnů jsou tady. V tuhle dobu tady bývá vždycky klid.“

„Tamty kabiny lanovky,“ řekl Servaz a ukázal na dvojitou řadu sloupů na svahu protější hory, „vedou do lyžařského střediska?“

„Ano. Saint-Martin 2000. Čtyřicet kilometrů na dvacet osm sjezdovek, z toho šest černých, čtyři sedačkové lanovky a deset vleků. A patnáct kilometrů odtud je další lyžařské středisko Peyragudes. Lyžujete?“

Na Servazově tváři se objevil šibalský úsměv.

„Když jsem naposledy stál na lyžích, bylo mi čtrnáct. Moc rád na to nevzpomínám. Nejsem... žádný *velký sportovec*...“

„Ale vypadáte ve formě,“ řekla Zieglerová s úsměvem.

„Stejně jako vy.“

Po těchto slovech kupodivu zrudla. Konverzace vážla. Včera byli jen dva policisté podílející se na stejném vyšetřování a vyměňující si profesionální poznatky. Dnes ráno se nešikovně pokoušeli seznámit se jako dva obyčejní lidé.

„Můžu se vás na něco zeptat?“

Servaz souhlasně přikývl.

„Včera jste si vyžádal kompletní informace o třech dělnících. Proč?“

Číšník jim přinesl snídani. Vypadal staře a smutně jako samotný hotel. Servaz čekal, až odejde, aby jí o výsledku pěti mužů pověděl něco bližšího.

„Jak na vás zapůsobil Tarrieu?“ zeptala se.

Servaz si znovu vybavil jeho masivní tvář a chladný pohled.

„Inteligentní muž, ale plný hněvu.“

„Inteligentní. To je zajímavé.“

„Proč?“

„Celé to divadlo... *to šílenství*... myslím, že ten, kdo to udělal, je sice blázen, ale inteligentní. Velmi inteligentní.“

„V tom případě můžeme oba strážné vyloučit,“ řekl.

„Možná. Pokud to některý z nich jen nepředstírá.“

Zieglerová vytáhla z kabelky notebook a položila ho na stůl mezi pomerančový džus a Servazovu kávu. Znovu ho napadla stejná myšlenka jako před chvílí. Časy se mění, nastupuje nová generace vyšetřovatelů. Možná jí chybí zkušenost, ale má výhodu moderní doby. Zkušenosti se jistě dostaví.

Zatímco Zieglerová ťukala něco do klávesnice, začal si ji znovu prohlížet. Od včerejška, kdy ji viděl v uniformě, se hodně změnila.